

**Zakłady Przemysłu Cukierniczego
Otmuchów S.A.**

Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe
sporządzone za rok zakończony dnia 31.12.2018 roku

Otmuchów, dnia 10.04.2019 r.

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31.12.2018 ROKU – AKTYWA	6
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31.12.2018 ROKU – KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA	7
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA OKRES OD DNIA 01.01.2018 ROKU DO DNIA 31.12.2018 ROKU	8
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH ZA OKRES OD DNIA 01.01.2018 ROKU DO 31.12.2018 ROKU	9
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 01.01.2018 ROKU DO 31.12.2018 ROKU	10
NOTA 1. INFORMACJE OGÓLNE DOTYCZĄCE SPÓŁKI	11
NOTA 2. INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADU OSOBOWEGO ZARZĄDU	12
NOTA 3. INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADU OSOBOWEGO RADY NADZORCZEJ SPÓŁKI	12
NOTA 4. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	12
NOTA 5. NOTOWANIA NA RYNKU REGULOWANYM	13
NOTA 6. INWESTYCJE W INNE JEDNOSTKI	13
NOTA 7. FORMAT ORAZ OGÓLNE ZASADY SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO JEDNOSTKI	14
NOTA 7. 1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	14
NOTA 7. 2. FORMAT JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	14
NOTA 7. 3. OKRES OBJĘTY SPRAWOZDANIEM I DANYMI PORÓWNYWALNYMI DLA PREZENTOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	15
NOTA 7. 4. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI	15
NOTA 7. 5. OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI	15
NOTA 7. 6. KOREKTY WYNIKAJĄCE Z ZASTRZEŻEŃ W OPINII PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	15
NOTA 8. PRZYJĘTE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI I METODY OBLICZENIOWE	15
NOTA 8. 1. STATUS ZATWIERDZENIA STANDARDÓW W UE	15
NOTA 8. 2. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE, KTÓRE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE, A NIE WESZŁY JESZCZE W ŻYCIE	18
NOTA 8. 3. ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI	20
NOTA 8. 4. JEDNOLITY OPIS ISTOTNYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	20
NOTA 8.4.1. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	20
NOTA 8.4.2. ŚRODKI TRWAŁE	21
NOTA 8.4.3. ŚRODKI TRWAŁE W BUDOWIE	22
NOTA 8.4.4. AKTYWA FINANSOWE	22
NOTA 8.4.5. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE I ZABEZPIECZENIA	26
NOTA 8.4.6. LEASING	27
NOTA 8.4.7. ZAPASY	28
NOTA 8.4.8. TRANSAKcje W WALUCIE OBCEJ	28
NOTA 8.4.9. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	29
NOTA 8.4.10. KAPITAŁ PODSTAWOWY	29
NOTA 8.4.11. REZERWY	30
NOTA 8.4.12. KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI OTRZYMANE	30
NOTA 8.4.13. KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO	30
NOTA 8.4.14. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY	30
NOTA 8.4.15. UZNAWANIE PRZYCHODÓW	30
NOTA 8.4.16. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	31
NOTA 8.4.17. AKTYWA (LUB GRUPY AKTYWÓW DO ZBYCIA) PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	31
NOTA 8.4.18. ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE	31
NOTA 8.4.19. SZACUNKI ZARZĄDU	32
NOTA 9. SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ	33
NOTA 10. INFORMACJA DOTYCZĄCA SEGMENTÓW OPERACYJNYCH	33
NOTA 10. 1. PODSTAWOWE INFORMACJE O SEGMENTACH	33
NOTA 10. 2. INFORMACJE GEOGRAFICZNE	33
NOTA 10. 3. INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH KLIENTÓW	33
NOTA 11. POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE	34
NOTA 11. 1. ZMIANY POZOSTAŁYCH WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH WG GRUP	34
NOTA 12. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	35
NOTA 12. 1. STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	36
NOTA 12. 2. ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH WG GRUP RODZAJOWYCH	37
NOTA 13. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	39
NOTA 14. INWESTYCJE W UDZIAŁY I AKCJE	39

NOTA 15.	AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO SPOWODOWANE UJEMNYMI RÓŻNICAMI PRZEJŚCIOWYMI	40
NOTA 16.	UJEMNE RÓŻNICE PRZEJŚCIOWE, STRATY PODATKOWE, NIETYKORZYSTANE ULGI PODATKOWE OD KTÓRYCH NIE ZOSTAŁY UJĘTE W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	40
NOTA 17.	ZAPASY	40
NOTA 18.	POŻYCZKI UDZIELONE DŁUGO I KRÓTKOTERMINOWE	41
NOTA 19.	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	42
NOTA 20.	NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE	42
NOTA 21.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	43
NOTA 22.	POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE	43
NOTA 23.	FUNDUSZE SOCJALNE	43
NOTA 24.	AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	43
NOTA 25.	KAPITAŁ PODSTAWOWY	45
NOTA 26.	STRUKTURA AKCJONARIATU	46
NOTA 27.	POZOSTAŁE KAPITAŁY	47
NOTA 28.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO SPOWODOWANE DODATNIMI RÓŻNICAMI PRZEJŚCIOWYMI	48
NOTA 29.	REZERWY Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	48
NOTA 30.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK	49
NOTA 31.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	51
NOTA 31. 1.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU	52
NOTA 31. 2.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU OPERACYJNEGO – SPÓŁKA JAKO LEASINGOBIORCA	52
NOTA 32.	ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE POZOSTAŁE	52
NOTA 33.	ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	52
NOTA 34.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	53
NOTA 35.	REZERWY KRÓTKOTERMINOWE	53
NOTA 36.	ZOBOWIĄZANIA BEZPOŚREDNIO ZWIĄZANE Z AKTYWAMI KLASYFIKOWANYMI JAKO PRZEZNACZONE DO ZBYCIA	54
NOTA 37.	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	54
NOTA 38.	ROZLICZENIA PODATKOWE	54
NOTA 39.	PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW	56
NOTA 40.	POZOSTAŁE PRZYCHODY	56
NOTA 41.	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	56
NOTA 41. 1.	KOSZTY AMORTYZACJI	56
NOTA 41. 2.	KOSZTY USŁUG	57
NOTA 41. 3.	KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	57
NOTA 41. 4.	PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE	57
NOTA 41. 5.	POZOSTAŁE KOSZTY RODZAJOWE	57
NOTA 42.	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	58
NOTA 43.	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	58
NOTA 44.	PRZYCHODY FINANSOWE	58
NOTA 45.	KOSZTY FINANSOWE	59
NOTA 46.	OBCIĄŻENIE PODATKIEM DOCHODOWYM	59
NOTA 46. 1.	UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STAWKI PODATKOWEJ	59
NOTA 47.	INNE CAŁKOWITE DOCHODY	59
NOTA 48.	RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	60
DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO		60
NOTA 49.	PROPONOWANY PODZIAŁ ZYSKU NETTO (POKRYCIE STRATY) ZA ROK OBROTOWY	60
NOTA 50.	WYPŁATA DYWIDENDY	60
NOTA 51.	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	60
NOTA 52.	ZYSK/STRATA PRZYPADAJĄCA NA JEDNĄ AKCJĘ	60
NOTA 53.	CEL I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	61
NOTA 53. 1.	RYZYKO WALUTOWE	61
NOTA 53. 2.	RYZYKO CEN MATERIAŁÓW	62
NOTA 53. 3.	RYZYKO KREDYTOWE	62
NOTA 53. 4.	RYZYKO ZWIĄZANE Z PŁYNNOŚCIĄ	62
NOTA 54.	INSTRUMENTY FINANSOWE	63
NOTA 55.	WARTOŚĆ GODZIWA UJĘTA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	63
NOTA 56.	POZYCJE PRZYCHODÓW, KOSZTÓW, ZYSKÓW I STRAT UJĘTE W ZESTAWIENIU Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	64
NOTA 57.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	65

NOTA 58.	PONIESIONE ORAZ PLANOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE	65
NOTA 59.	TRANSAKCJE I SALDA Z PODMIOTAMI POWIĄZANYM	66
NOTA 60.	WYNAGRODZENIA KLUCZOWEGO KIEROWNICTWA SPÓŁKI	67
NOTA 61.	WYNAGRODZENIE BIEGŁEGO REWIDENTA.....	67
NOTA 62.	ZOBOWIĄZANIA ZABEZPIECZONE NA MAJĄTKU SPÓŁKI.....	67
NOTA 63.	ISTOTNE SPRAWY SPORNE PRZECIWKO SPÓŁCE.....	67
NOTA 64.	ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	68
	PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU	69

SPIS TABEL

TABELA 1.	SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31.12.2018 ROKU – AKTYWA.....	6
TABELA 2.	SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31.12.2018 ROKU – KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA.	7
TABELA 3.	SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA OKRES OD DNIA 01.01.2018 ROKU DO DNIA 31.12.2018 ROKU. .	8
TABELA 4.	SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH ZA OKRES OD DNIA 01.01.2018 ROKU DO DNIA 31.12.2018 ROKU.....	9
TABELA 5.	SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH ZA OKRES OD DNIA 01.01.2017 ROKU DO DNIA 31.12.2017 ROKU.....	9
TABELA 6.	SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 01.01.2018 ROKU DO 31.12.2018 ROKU.....	10
TABELA 7.	STRUKTURA AKCJONARIATU POSIADAJĄCEGO POWYŻEJ 5% W KAPITALE - STAN NA 31.12.2018 R.	11
TABELA 8.	INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH.....	13
TABELA 9.	LOKALIZACJE ZAKŁADÓW PRODUKCYJNYCH ZPC OTMUCHÓW S.A.	14
TABELA 10.	LOKALIZACJA ZAKŁADÓW PRODUKCYJNYCH SPÓŁEK ZALEŻNYCH	14
TABELA 11.	KURSY WALUT.	29
TABELA 12.	POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE.	34
TABELA 13.	ZMIANY POZOSTAŁYCH WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH WG GRUP STAN NA 31.12.2018 R.	34
TABELA 14.	ZMIANY POZOSTAŁYCH WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH WG GRUP STAN NA 31.12.2017 R.	35
TABELA 15.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.	35
TABELA 16.	STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH.....	36
TABELA 17.	ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH WG GRUP RODZAJOWYCH STAN NA 31.12.2018.	37
TABELA 18.	ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH WG GRUP RODZAJOWYCH STAN NA 31.12.2017.	38
TABELA 19.	ZMIANA STANU NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNYCH.	39
TABELA 20.	WYKAZ NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNYCH	39
TABELA 21.	INWESTYCJE W UDZIAŁY I AKCJE	39
TABELA 22.	AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	40
TABELA 23.	ZAPASY	40
TABELA 24.	POŻYCZKI.....	41
TABELA 25.	ODSETKI OD POŻYCZEK UDZIELONYCH I NALEŻNYCH	41
TABELA 26.	WYKAZ POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2018.....	41
TABELA 27.	WYKAZ POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2017.....	41
TABELA 28.	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	42
TABELA 29.	ODPISY AKTUALIZUJĄCE NALEŻNOŚCI	42
TABELA 30.	NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE	42
TABELA 31.	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU PODATKU BIEŻĄCEGO	43
TABELA 32.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	43
TABELA 33.	POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE.....	43
TABELA 34.	SKŁADNIKI FUNDUSZU SOCJALNEGO	43
TABELA 35.	AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	44
TABELA 36.	SKŁADNIKI AKTYWÓW PRZEZNACZONYCH DO SPRZEDAŻY	44
TABELA 37.	KAPITAŁ PODSTAWOWY NA DZIEŃ 31.12.2018	45
TABELA 38.	KAPITAŁ PODSTAWOWY NA DZIEŃ 31.12.2017	45
TABELA 39.	STRUKTURA AKCJONARIATU NA DZIEŃ 31.12.2018.....	46
TABELA 40.	STRUKTURA AKCJONARIATU NA DZIEŃ 31.12.2017.....	46
TABELA 41.	POZOSTAŁE KAPITAŁY.....	47
TABELA 42.	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	47
TABELA 43.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO SPOWODOWANE DODATNIMI RÓŻNICAMI PRZEJŚCIOWYMI.....	48
TABELA 44.	REZERWY Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH.....	48
TABELA 45.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK STAN NA 31.12.2018	49
TABELA 46.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK STAN NA 31.12.2017	49
TABELA 47.	ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE I KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK	51

TABELA 48. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	51
TABELA 49. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU	52
TABELA 50. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU OPERACYJNEGO	52
TABELA 51. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	52
TABELA 52. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	52
TABELA 53. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA NIEFINANSOWE KRÓTKOTERMINOWE – STRUKTURA WIEKOWA.....	53
TABELA 54. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	53
TABELA 55. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	53
TABELA 56. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE PUBLICZNO -PRAWNE Z WYŁĄCZENIEM PODATKU DOCHODOWEGO	53
TABELA 57. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	53
TABELA 58. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	54
TABELA 59. PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW	56
TABELA 60. POZOSTAŁE PRZYCHODY	56
TABELA 61. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	56
TABELA 62. KOSZTY AMORTYZACJI	56
TABELA 63. KOSZTY USŁUG OBCYCH	57
TABELA 64. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	57
TABELA 65. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE	57
TABELA 66. POZOSTAŁE KOSZTY RODZAJOWE	57
TABELA 67. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE.....	58
TABELA 68. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE.....	58
TABELA 69. PRZYCHODY FINANSOWE	58
TABELA 70. KOSZTY FINANSOWE	59
TABELA 71. OBCIĄŻENIE PODATKIEM DOCHODOWYM	59
TABELA 72. UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STAWKI PODATKOWEJ	59
TABELA 73. INNE CAŁKOWITE DOCHODY	59
TABELA 74. ZABEZPIECZENIA.....	60
TABELA 75. WYLICZENIE ZYSKU/STATY ROZWODNIONEGO	60
TABELA 76. WYLICZENIE SKORYGOWANEJ ŚREDNIOWAŻONEJ LICZBY AKCJI	60
TABELA 77. WYLICZENIE ZYSKU/STRATY ROZWODNIONEGO	61
TABELA 78. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ	61
TABELA 79. RYZYKO WALUTOWE	62
TABELA 80. ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NA DZIEŃ 31.12.2018	62
TABELA 81. ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NA DZIEŃ 31.12.2017	63
TABELA 82. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	63
TABELA 83. AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY I PRZEZ KAPITAŁ	64
TABELA 84. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE W PODZIALE NA KATEGORIE NA DZIEŃ 31.12.2018	64
TABELA 85. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE W PODZIALE NA KATEGORIE NA DZIEŃ 31.12.2017	65
TABELA 86. PONIESIONE NAKŁADY INWESTYCYJNE	65
TABELA 87. PLANOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE	66
Tabela 88. TRANSAKCJE I SALDA Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI ZA 2018.....	66
TABELA 89. TRANSAKCJE I SALDA Z PODMIOTAMI POWIĄZANYM ZA 2017	66

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31.12.2018 ROKU – AKTYWA

TABELA 1. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31.12.2018 ROKU – AKTYWA.

AKTYWA	NOTA	31.12.2018 TYS. PLN	31.12.2017 TYS. PLN
Aktywa trwałe		112 348	121 545
Wartości niematerialne	11	2 977	4 580
Rzeczowe aktywa trwałe	12	86 892	94 654
Nieruchomości inwestycyjne	13	-	-
Inwestycje w udziały i akcje	14	19 452	19 187
Aktywa na podatek odroczoney	15	3 027	3 124
Aktywa obrotowe		64 599	60 627
Zapasy	17	13 681	12 509
Pożyczki	18	298	397
Należności z tytułu dostaw i usług	19	38 986	41 472
Należności z tytułu podatku bieżącego	-	-	-
Należności pozostałe	20	4 389	4 613
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	6 642	1 335
Pozostałe aktywa niefinansowe	22	603	301
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	24	2 549	2 902
Aktywa razem		179 496	185 074

Podpisy Członków Zarządu

Prezes Zarządu

Bogusław Szladewski

Wiceprezes Zarządu

Jarosław Kredoszyński

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie finansowe

Główny Księgowy - *Monika Butz*

Otmuchów, dnia 10 kwietnia 2019 roku

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31.12.2018 ROKU – KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA

TABELA 2. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31.12.2018 ROKU – KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA.

KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA	NOTA	31.12.2018	31.12.2017
		TYS. PLN	TYS. PLN
Razem kapitały		110 312	98 623
Kapitał podstawowy	25	5 099	2 550
Kapitał zapasowy	27	114 523	90 662
Kapitał z aktualizacji wyceny	27	3 796	3 792
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych		241	241
Wynik finansowy za rok obrotowy		-13 347	1 378
Zobowiązanie długoterminowe		15 824	21 355
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	28	3 361	2 033
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	29	109	613
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	30	10 450	14 845
Pozostałe zobowiązania finansowe	31	1 076	1 616
Pozostałe zobowiązania	32	828	2 248
Zobowiązania krótkoterminowe		53 360	65 096
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	30	4 080	22 401
Pozostałe zobowiązania finansowe	32	734	802
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	33	29 383	30 903
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego	-	-	-
Pozostałe zobowiązania	34	14 696	10 990
Rezerwy krótkoterminowe	35	4 467	
Kapitały i zobowiązania razem		179 496	185 074

Prezes Zarządu

Bogusław Szladewski

Wiceprezes Zarządu

Jarosław Kredoszyński

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie finansowe

Główny Księgowy - *Monika Butz*

Otmuchów, dnia 10 kwietnia 2019 roku

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA OKRES OD DNIA 01.01.2018 ROKU DO DNIA 31.12.2018 ROKU

TABELA 3. SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA OKRES OD DNIA 01.01.2018 ROKU DO DNIA 31.12.2018 ROKU.

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	NOTA	01.01.2018-	01.01.2017-
		31.12.2018	31.12.2017
		TYS. PLN	TYS. PLN
Działalność kontynuowana			
Przychody		143 697	161 853
Przychody ze sprzedaży	39	143 109	161 005
Pozostałe przychody	40	588	848
Koszty własny sprzedaży	41	120 787	137 155
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		22 910	24 698
Pozostałe przychody operacyjne	42	2 553	3 357
Koszty sprzedaży	41	18 323	16 671
Koszty zarządu	41	9 351	9 465
Pozostałe koszty operacyjne	43	8 415	1 626
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		-10 626	293
Przychody finansowe	44	343	321
Koszty finansowe	45	1 639	1 677
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		-11 922	- 1 063
Podatek dochodowy	46	1 425	584
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		-13 347	- 1 647
Działalność zaniechana		-	3 025
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		-	3 025
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej		-13 347	1 378
Inne całkowite dochody	47	3	54
Rachunkowość zabezpieczeń	48	3	54
Inne całkowite dochody netto		3	54
Całkowite dochody ogółem		-13 344	1 432
Zysk (strata) netto na jedną akcję (w zł/gr na jedną akcję)	77	-0,52	-0,13
Zysk (strata) netto rozwodniony na jedną akcję (w zł/gr na jedną akcję)	77	-0,52	-0,13

Podpisy Członków Zarządu

Prezes Zarządu

Bogusław Szladewski

Wiceprezes Zarządu

Jarosław Kredoszyński

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie finansowe

Główny Księgowy - *Monika Butz*

Otmuchów, dnia 10 kwietnia 2019 roku

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH ZA OKRES OD DNIA 01.01.2018 ROKU DO 31.12.2018 ROKU

TABELA 4. SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH ZA OKRES OD DNIA 01.01.2018 ROKU DO DNIA 31.12.2018 ROKU.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH	KAPITAŁ PODSTAWOWY	AKCJE WŁASNE	KAPITAŁ ZAPASOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE (KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY)	NIEPODZIELONY WYNIK Z LAT UBIEGŁYCH	WYNIK FINANSOWY ZA ROK OBROTOWY	ODPIS Z ZYSKU NETTO W CIĄGU ROKU OBROTOWEGO	RAZEM
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	2 550	-	90 662	3 792	1 619	-	-	98 623
Całkowite dochody:								
Zysk (strata) netto	-	-	1 378	-	-1 378	-13 347	-	-13 347
Skutki wyceny aktywów finansowych								
Rachunkowość zabezpieczeń								
Połączenie Spółek								
Transakcje z właścicielami:								
Emisja akcji	2 550		22 947					25 497
Koszty emisji akcji			- 539					- 539
Inne			75	4				79
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	5 099	-	114 523	3 796	241	-13 347	-	110 312

ZA OKRES OD DNIA 01.01.2017 ROKU DO 31.12.2017 ROKU

TABELA 5. SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH ZA OKRES OD DNIA 01.01.2017 ROKU DO DNIA 31.12.2017 ROKU.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH	KAPITAŁ PODSTAWOWY	AKCJE WŁASNE	KAPITAŁ ZAPASOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE (KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY)	NIEPODZIELONY WYNIK Z LAT UBIEGŁYCH	WYNIK FINANSOWY ZA ROK OBROTOWY	ODPIS Z ZYSKU NETTO W CIĄGU ROKU OBROTOWEGO	RAZEM
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	2 550	-	163 903	3 738	2 649	-	-	172 840
Całkowite dochody:								
Zysk (strata) netto	-	-	-75 641	-	-34 713	1 378	-	- 108 976
Skutki wyceny aktywów finansowych								
Rachunkowość zabezpieczeń				54				54
Połączenie Spółek			2 400		32 305			34 705
Transakcje z właścicielami:								
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	2 550	-	90 662	3 792	241	1 378	-	98 623

Podpisy Członków Zarządu

Prezes Zarządu

Bogusław Szladewski

Wiceprezes Zarządu

Jarosław Kredoszyński

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie finansowe

Główny Księgowy - *Monika Butz*

Otmuchów, dnia 10 kwietnia 2019 roku

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 01.01.2018 ROKU DO 31.12.2018 ROKU

TABELA 6. SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 01.01.2018 ROKU DO 31.12.2018 ROKU.

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk (strata) brutto	-11 922	1 962
Korekty razem	20 617	24 266
Amortyzacja	11 384	9 834
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	0	67
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 247	1 198
(Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	2 023	98
Zmiana stanu rezerw	0	4
Zmiana stanu zapasów	-1 172	505
Zmiana stanu należności	2 710	11 909
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek, kredytów oraz podatku bieżącego	4 649	1 926
Podatek dochodowy zapłacony	-	-
Zmiana pozostałych aktywów	- 302	1750
Inne korekty	78	-3 025
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej razem	8 695	26 228
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy	658	8 586
Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	458	370
Sprzedaż inwestycji w udziały, akcje oraz wspólne przedsięwzięcia	-	8 023
Odsetki otrzymane	101	193
Dywidendy otrzymane	-	-
Spłata udzielonych pożyczek	99	-
Wydatki	4 425	18 088
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	2 108	4 512
Nabycie inwestycji w udziały, akcje oraz wspólne przedsięwzięcia	2 317	13 576
Udzielenie pożyczek	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej razem	-3 767	-9 502
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy	25 497	-
Wpływy z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	25 497	-
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	-	-
Inne wpływy finansowe	-	-
Wydatki	25 118	17 167
Płatności z tytułu kosztów emisji akcji/wydania udziałów	526	-
Spłaty kredytów i pożyczek	22 716	14 400
Z tytułu innych zobowiązań finansowych	-	-
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	528	1376
Odsetki zapłacone	1 348	1 391
Inne wydatki finansowe	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej razem	379	- 17 167
Przepływy pieniężne netto razem	5 307	-441
Środki pieniężne na początek okresu	1 335	1 843
Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych	-	67
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	6 642	1 335

Podpisy Członków Zarządu

Prezes Zarządu

Bogusław Szladewski

Wiceprezes Zarządu

Jarostaw Kredoszyński

Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie finansowe
Główny Księgowy - *Monika Butz*

Otmuchów, dnia 10 kwietnia 2019 roku

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

NOTA 1. INFORMACJE OGÓLNE DOTYCZĄCE SPÓŁKI

Zakłady Przemysłu Cukierniczego Otmuchów S.A. (Spółka, Jednostka, Emitent, Przedsiębiorstwo) powstała w wyniku zawarcia umowy sporządzonej w dniu 28 czerwca 1997 roku, w formie aktu notarialnego, Repertorium nr A2494/97 w Kancelarii Notarialnej Hanny Przystup, 48-300 Nysa, ul. Grodzka 7. Spółka powstała z przekształcenia Spółki Zakłady Przemysłu Cukierniczego Otmuchów Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Spółkę Akcyjną.

Spółka jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Opolu VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000028079. Spółce nadano numer statystyczny REGON 531258977. Siedziba Spółki mieści się w Otmuchowie przy ul. Nyskiej 21.

Czas trwania Jednostki jest nieograniczony.

Według statutu Spółki podstawowym przedmiotem działalności są:

- Wytwarzanie produktów przemiału zbóż;
- Produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych;
- Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowanych.

W skład jednostki nie wchodzi wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe. Spółka jest Jednostką Dominującą wobec Grupy Kapitałowej Otmuchów (Grupa Kapitałowa, Grupa) i sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

W 2018 roku została przeprowadzona wtórna emisja akcji z prawem poboru, w rezultacie której zostało zarejestrowane 12 748 250 akcji serii E. Podwyższenie kapitału zakładowego o emisję akcji serii E zostało zarejestrowane we właściwym sądzie w dniu 31 października 2018 roku.

Podmiotem bezpośrednio dominującym wobec Spółki jest Xarus Limited (spółka prawa cypryjskiego). Podmiotem dominującym w Grupie Kapitałowej, do której należy Xarus Limited jest Spółka Warsaw Equity Group Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 126/134.

Poniżej zaprezentowano informację nt. struktury akcjonariatu uwzględniającą objęcie akcji serii E przez znaczących akcjonariuszy na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

TABELA 7. STRUKTURA AKCJONARIATU POSIADAJĄCEGO POWYŻEJ 5% W KAPITALE - STAN NA 31.12.2018 R.

STRUKTURA WŁASNOŚCI KAPITAŁU PODSTAWOWEGO STAN NA 31.12.2017 R.				
LP.	AKCJONARIUSZ	ŁĄCZNA ILOŚĆ AKCJI	WARTOŚĆ NOMINALNA WSZYSTKICH AKCJI W TYS. ZŁ.	UDZIAŁ W KAPITALE PODSTAWOWYM
1	Xarus Limited	16 335 244	3 267	64,07%
2	PZU PTE S.A.	3 810 552	762	14,95%
3	PKO BP Bankowy PTE S.A.	2 233 540	447	8,76%

Emisja akcji serii E

W dniu 18 grudnia 2017 r. podjęta została decyzja o zamiarze przeprowadzania wtórnej publicznej emisji akcji z prawem poboru. W dniu 5 marca 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki (NWZ) podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w ramach subskrypcji zamkniętej w drodze oferty publicznej akcji na okaziciela serii E.

W dniu 29 maja 2018 roku Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła prospekt emisyjny Emitenta związany z ofertą publiczną oraz ubieganiem się o dopuszczenie i wprowadzenie giełdowego akcji serii E. W dniu 30 maja 2018 r. Zarząd Spółki podjął uchwałę określającą cenę emisyjną akcji serii E na kwotę 2,00 zł za jedną akcję serii E.

W dniu 6 lipca 2018 roku dokonany został przydział łącznie 11.119.618 akcji serii E w wykonaniu praw poboru (zapisy podstawowe) oraz w wykonaniu zapisów dodatkowych dokonanych w ramach oferty publicznej 12.748.250 akcji serii E po cenie emisyjnej w wysokości 2,00 zł za jedną akcję.

W dniu 12 lipca 2018 roku Zarząd Spółki podjął uchwałę zgodnie, z którą postanowił dokonać przydziału akcji serii E oferowanych w ramach oferty publicznej w następujący sposób:

- 11.119.618 akcji serii E przedzielono podmiotom, które złożyły zapisy w ramach wykonania prawa poboru oraz zapisów dodatkowych;
- 1.628.632 akcji serii E przydzielono podmiotom, które złożyły zapisy w odpowiedzi na zaproszenie Zarządu Spółki.

Z emisji akcji serii E Emitent pozyskał ok. 25,0 mln zł netto.

Podwyższenie kapitału zakładowego o emisję akcji serii E zostało zarejestrowane we właściwym sądzie w dniu 31 października 2018 roku.

Wykorzystanie środków z emisji

Zgodnie z celami emisyjnymi większość środków uzyskanych z emisji akcji serii E zostanie docelowo przeznaczona na budowę nowoczesnego zakładu produkcyjnego produkującego słodycze. Inwestycja dotyczy strategicznego dla Grupy segmentu Słodyczy w ramach obecnie istniejących grup asortymentowych. Wstępny harmonogram realizacji projektu zakłada okres 28 miesięcy do czasu uzyskania pełnej sprawności operacyjnej zakładu.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania środki pozyskane z emisji akcji serii E nie były wykorzystywane.

Spółka zastrzega sobie możliwość zmiany przeznaczenia wpływów z emisji akcji, w szczególności z uwagi na zaistnienie zdarzeń uzasadniających zmianę lub brak możliwości realizacji wskazanego powyżej celu emisyjnego.

NOTA 2. INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADU OSOBOWEGO ZARZĄDU

Skład Zarządu Spółki, na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawiał się następująco:

- Pan Bogusław Szladowski – Prezes Zarządu,
- Pan Przemysław Danowski – Wiceprezes Zarządu.

W dniu 26 kwietnia 2018 r. rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki złożył z dniem 30 czerwca 2018 r. Pan Przemysław Danowski.

Jednocześnie również w dniu 26 kwietnia 2018 r. Rada Nadzorcza Spółki powołała z dniem 1 lipca 2018 r. na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Spółki Pana Jarosława Kredoszyńskiego.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień sporządzenia niniejszego raportu przedstawiał się następująco:

- Pan Bogusław Szladowski – Prezes Zarządu,
- Pan Jarosław Kredoszyński – Wiceprezes Zarządu.

NOTA 3. INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADU OSOBOWEGO RADY NADZORCZEJ SPÓŁKI

Skład Rady Nadzorczej Spółki w trakcie 2018 roku oraz na dzień sporządzenia niniejszego raportu przedstawiał się następująco:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej – Krzysztof Dziewicki,
- Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej – Jacek Dekarz,
- Członek Rady Nadzorczej – Piotr Kuffel,
- Członek Rady Nadzorczej – Marcin Wrzos,
- Członek Rady Nadzorczej – Maciej Matusiak.

NOTA 4. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 10 kwietnia 2019 roku.

NOTA 5. NOTOWANIA NA RYNKU REGULOWANYM

Informacje ogólne:	Zakłady Przemysłu Cukierniczego Otmuchów S.A.
Giełda:	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. ul. Książęca 4 00-498 Warszawa
Symbol na GPW:	OTMUCHOW
Sektor na GPW:	Spożywczy

Rys.1 Kurs akcji ZPC Otmuchów S.A. w okresie 01.01.2018 do 31.12.2018

ZPC Otmuchów S.A. NOTOWANIA 01.01.2018-31.12.2018

Źródło: <https://www.bankier.pl/inwestowanie/profile/quote.html?symbol=OTMUCHOW>

NOTA 6. INWESTYCJE W INNE JEDNOSTKI

Na dzień bilansowy Spółka posiada inwestycje w następujących jednostkach zależnych:

TABELA 8. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH.

JEDNOSTKA ZALEŻNA WOBEC ZPC OTMUCHÓW S.A.	UDZIAŁ W GŁOSACH (BEZPOŚREDNIO I POŚREDNIO)	PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI	METODA KONSOLIDACJI
Otmuchów Logistyka Sp. z o.o.	100,00%	Usługi logistyczne i transportowe	Pełna
PWC Odra S.A.	67,76%	Produkcja słodczy	Pełna
Aero Snack Sp. z o.o.	100,00% ¹	Produkcja prażynek	Pełna

¹ W związku z posiadaniem przez Emitenta 100% udziałów w spółce Otmuchów Logistyka Sp. z o.o. posiadającej 100% udziałów w spółce Aero Snack Sp. z o.o. pośredni udział Emitenta w spółce Aero Snack Sp. z o.o. wynosił 100%.

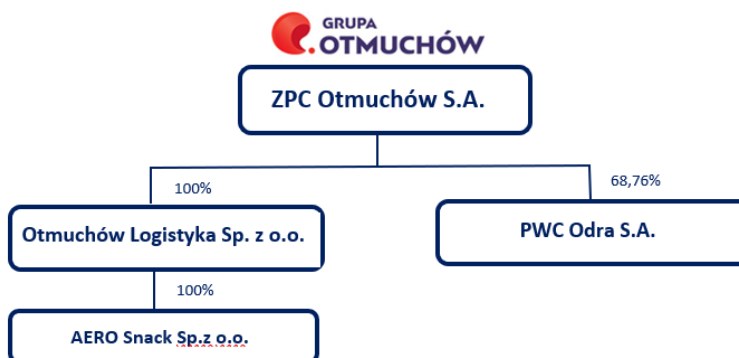
Emitent w grudniu 2018 roku nabył 257 497 akcji PWC ODRA odpowiadające za 1,38% udziału w ogólnej liczbie głosów w tej spółce.

Organizacja Grupy Kapitałowej Otmuchów

Grupa Kapitałowa Otmuchów na dzień 31 grudnia 2018 roku składała się z posiadającej status jednostki dominującej spółki ZPC Otmuchów S.A. oraz dwóch operacyjnych spółek zależnych: PWC Odra S.A. (PWC Odra) oraz Aero Snack sp. z o. o. (Aero Snack). Działalność podstawowa wspomagana była przez spółkę wspierającą tj. Otmuchów Logistyka sp. z o. o. (Otmuchów Logistyka).

Poniżej zaprezentowano strukturę Grupy na dzień publikacji niniejszego raportu okresowego.

Rys.2 Struktura Grupy Kapitałowej ZPC Otmuchów

ZPC Otmuchów posiada obecnie trzy operacyjne zakłady w następujących lokalizacjach

TABELA 9. LOKALIZACJE ZAKŁADÓW PRODUKCYJNYCH ZPC OTMUCHÓW S.A.

ZAKŁADY	PRZEZNACZENIE
Otmuchów, ul. Nyska 21	Siedziba, zakład produkcyjny słodczy
Otmuchów, ul. Grodkowska 12	Zakład produkcyjny żelek oraz galaretek w cukrze
Nysa, ul. Nowowiejska 20	Zakład produkcyjny wyrobów śniadaniowych, batonów oraz magazyn wyrobów gotowych

Dodatkowo produkcja odbywa się w zakładzie produkcyjnym w PWC Odra S.A. w Brzegu.

TABELA 10. LOKALIZACJA ZAKŁADÓW PRODUKCYJNYCH SPÓŁEK ZALEŻNYCH

ZAKŁADY	PRZEZNACZENIE
Brzeg, ul. Starobrzieszka 7	Zakład produkcyjny słodczy

NOTA 7. FORMAT ORAZ OGÓLNE ZASADY SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO JEDNOSTKI

NOTA 7. 1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z:

- Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską („UE”). MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Sprawozdawczości Finansowej („IFRIC”),
- Ustawą o rachunkowości Dz. U. z 2018r., poz. 395 z późn. zmianami,
- Przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. 2009 nr 33 poz. 259 z późn.zm.).

NOTA 7. 2. FORMAT JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych wg wartości godziwej.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok 2018 składa się z:

- jednostkowego sprawozdania finansowego (sprawozdanie z sytuacji finansowej, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, sprawozdanie z przepływów pieniężnych),
- not objaśniających.

Walutą funkcjonalną i walutą prezentacji sprawozdania finansowego jest złoty polski.

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w polskich złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych („tys. PLN”).

NOTA 7. 3. OKRES OBJĘTY SPRAWOZDANIEM I DANymi PORÓWNYWALNYMI DLA PREZENTOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31.12.2018 roku i obejmuje okres 12 miesięcy, tj. od dnia 01.01.2018 roku do dnia 31.12.2018 roku.

Dla danych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz pozycjach pozabilansowych zaprezentowano porównywalne dane finansowe na dzień 31.12.2017 roku.

Dla danych prezentowanych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym oraz w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych zaprezentowano porównywalne dane finansowe za okres od 01.01.2017 roku do 31.12.2017 roku.

NOTA 7. 4. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI

Sprawozdanie finansowe jednostki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym. Zarząd Jednostki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

NOTA 7. 5. OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

NOTA 7. 6. KOREKTY WYNIKAJĄCE Z ZASTRZEŻEŃ W OPINII PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

W opinii biegłego rewidenta z badania jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za rok kończący się dnia 31.12.2018 roku oraz za lata poprzednie nie wystąpiły zastrzeżenia, które powodowałyby konieczność dokonania korekt w przedstawionym sprawozdaniu finansowym oraz w prezentowanych danych porównywalnych.

NOTA 8. PRZYJĘTE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI I METODY OBLICZENIOWE

Spółka sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z przyjętymi zasadami Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („MSR”) i Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”). W punkcie 8.4 ujęto jednolity opis zasad rachunkowości po zmianach.

NOTA 8. 1. STATUS ZATWIERDZENIA STANDARDÓW W UE

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

NOWE I ZMIENIONE REGULACJE MSSF KTÓRE ZOSTAŁY ZASTOSOWANE W 2018 ROKU

Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku, z wyjątkiem zastosowania nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2018 roku i później.

Spółka zastosowała po raz pierwszy MSSF 15 Przychody z umów z klientami („MSSF 15”) oraz MSSF 9 Instrumenty finansowe („MSSF 9”). Pozostałe nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje, które miały zastosowanie po raz pierwszy w 2018 roku nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

W dniu 1 stycznia 2018 roku wszedł w życie MSSF 15 Przychody z umów z klientami. Spółka zdecydowała o pełnym retrospektywnym zastosowaniu powyższego standardu po raz pierwszy dla okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2018 roku.

MSSF 15 uchyla MSR 11 Umowy o usługę budowlaną, MSR 18 Przychody i związane z nimi interpretacje i ma zastosowanie do wszystkich umów z klientami, z wyjątkiem tych, które wchodzą w zakres innych standardów. Nowy standard ustanawia tzw. „Model Pięciu Kroków” rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Zastosowanie MSSF 15 wymaga dokonywania osądów na każdym z pięciu kroków ustanowionego modelu.

Spółka wdrożyła MSSF 15 z zastosowaniem zmodyfikowanej metody retrospektywnej, tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania tj. na dzień 1 stycznia 2018 roku. Spółka zastosowała MSSF 15 retrospektywnie jedynie do umów, które nie są zakończone na dzień pierwszego zastosowania. Spółka zastosowała MSSF 15 retrospektywnie w odniesieniu do wszystkich zmian umowy, które miały miejsce przed datą pierwszego zastosowania.

Grupa dokonała analizy wpływu zastosowania MSSF 15 na sposób ujmowania przychodów z umów realizowanych przez Grupę. Pierwsza faza prac dotyczyła analizy różnic pomiędzy MSSF 15, a dotychczas obowiązującymi zasadami w obszarze ujmowania przychodów. Druga faza prac dotyczyła analizy umów z klientami w pięciu krokach, które są niezbędne z punktu widzenia prawidłowego ustalenia przychodów zgodnie z MSSF 15 Przychody z umów z klientami – od identyfikacji umowy (lub ich grup), przez wskazanie pojedynczych zobowiązań i ustalenie cen, przyporządkowanie ich do poszczególnych zobowiązań i rozpoznanie przychodu. W następnym kroku, Grupa dokonała agregacji zrealizowanych w latach 2017 i 2018 umów z klientami, łącząc je w pakiety, przyjmując, jako podstawowe kryterium łączenia, moment przeniesienia kontroli nad przyrzeczoną w umowie dobrą, na klienta. W ocenie Zarządu dotychczasowy sposób ujęcia przychodów odpowiada modelowi zawartemu w MSSF 15. W trakcie analizy uznano także, że MSSF 15 nie ma istotnego wpływu również na kwotę prezentowanych przychodów.

W związku z powyższym w ocenie Zarządu Spółki wprowadzenie MSSF 15 nie ma istotnego wpływu na wynik finansowy, kapitały własne oraz sumę bilansową grupy.

MSSF 9 Instrumenty finansowe

MSSF 9 zastąpił MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. MSSF 9 adresuje trzy obszary związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń.

Spółka zastosowała MSSF 9 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych. Korekty związane z zastosowaniem MSSF 9 zostały wprowadzone na dzień 1 stycznia 2018 roku z odniesieniem wpływu na kapitał własny.

Klasyfikacja i wycena

Zgodnie z MSSF 9, z wyjątkiem niektórych należności z tytułu dostaw i usług, w momencie początkowego ujęcia jednostka wycenia składnik aktywów finansowych w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia tych aktywów finansowych.

Po początkowym ujęciu jednostka wycenia składnik aktywów finansowych w zamortyzowanym koszcie, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody lub w wartości godziwej przez wynik finansowy. Jednostka klasyfikuje składnik aktywów finansowych na podstawie modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych (tzw. „kryterium SPPI”).

Klasyfikacja i wycena aktywów finansowych Spółki zgodnie z MSSF 9 przedstawia się następująco:

- Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie, utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, będących jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.
- Instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, dla których skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku finansowego na moment zaprzestania ujmowania
- Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, dla których skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku finansowego na moment zaprzestania ujmowania.
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Spółka dokonała oceny modelu biznesowego na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9, tj. 1 stycznia 2018 roku, a następnie zastosowała retrospektywnie niezależnie od tego, jaki był model biznesowy w poprzednich okresach sprawozdawczych do tych aktywów finansowych, dla których nie zaprzestano ujmowania przed dniem 1 stycznia 2018 roku. Spółka dokonała oceny spełnienia kryterium SPPI w oparciu o fakty i okoliczności występujące w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych.

MSSF 9 nie wprowadza istotnych zmian w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych, z wyjątkiem modyfikacji, które nie powodują zaprzestania ujmowania istniejącego zobowiązania finansowego. Nowy standard narzuca na jednostkę obowiązek ujmowania korekty wartości zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego jako przychodu lub kosztu w wyniku finansowym w momencie modyfikacji.

Utrata wartości

Zastosowanie MSSF 9 zasadniczo zmienia podejście do utraty wartości aktywów finansowych poprzez odejście od koncepcji straty poniesionej na rzecz straty oczekiwanej, gdzie całość oczekiwanej straty kredytowej jest rozpoznawana ex-ante.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Spółka stosuje uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia przy użyciu macierzy rezerw. Spółka wykorzystuje swoje dane historyczne dotyczące strat kredytowych, skorygowane w stosownych przypadkach o wpływ informacji dotyczących przyszłości.

W przypadku pozostałych aktywów finansowych, Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym. Jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia.

Spółka ocenia, że ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od dnia jego początkowego ujęcia w przypadku, gdy przeterminowanie przekroczyło 90 dni.

Jednocześnie, Spółka ocenia, że niewykonanie zobowiązania przez dłużnika (ang. default) następuje w przypadku gdy przeterminowanie przekroczy 365 dni. Wskazane należności zostały przeanalizowane na bazie historycznych opóźnień w zapłacie i podzielone na odzyskiwalne oraz nieodzyskiwalne (objęte odpisem).

Na dzień 31 grudnia 2017 Spółka oszacowała wpływ zastosowania MSSF 9 jako nieistotny dla sprawozdania finansowego i zdecydowała o nieprzekształcaniu danych porównawczych w tym zakresie.

W odniesieniu do depozytów i lokat w bankach komercyjnych z powodu wysokiej wiarygodności kredytowej banków współpracujących Spółka oszacowała wpływ wdrożenia MSSF 9 jako niematerialny z perspektywy sprawozdania finansowego.

Spółka nie zdecydowała się na zastosowanie MSSF 9 w obszarze rachunkowości zabezpieczeń.

Pozostałe

Interpretacja KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej oraz wynagrodzenie wypłacane lub otrzymywane z góry

Interpretacja wyjaśnia, że dniem zawarcia transakcji do celów ustalenia kursu wymiany, który ma zostać zastosowany w momencie początkowego ujęcia powiązanego składnika aktywów, wydatku lub dochodu (lub ich części), jest dzień, w którym jednostka początkowo ujmuje niepieniężny składnik aktywów lub niepieniężne zobowiązanie wynikające z wypłacenia lub otrzymania wynagrodzenia z góry. Jeżeli istnieje wiele przypadków wypłacenia lub otrzymania płatności z góry, wówczas jednostka określa dzień zawarcia transakcji w odniesieniu do każdego przypadku wypłacenia lub otrzymania płatności z góry.

Interpretacja nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Zmiany do MSR 40 Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych

Zmiany precyzują, kiedy jednostka dokonuje przeniesienia nieruchomości, w tym nieruchomości w budowie, do lub z nieruchomości inwestycyjnych. Zmiany wyjaśniają, że zmiana sposobu użytkowania następuje, w przypadku gdy dana nieruchomość spełnia lub przestaje spełniać definicję nieruchomości inwestycyjnej oraz istnieją dowody świadczące o zmianie

sposobu użytkowania. Sama tylko zmiana intencji kierownictwa w odniesieniu do sposobu użytkowania nie stanowi dowodu świadczącego o zmianie sposobu użytkowania.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności w formie akcji

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) opublikowała zmiany do MSSF 2 Płatności w formie akcji celem wyjaśnienia następujących obszarów: uwzględnienie warunków nabycia uprawnień i warunków innych niż warunki nabycia uprawnień w wycenie transakcji płatności w formie akcji rozliczanej w środkach pieniężnych, ujmowanie transakcji płatności w formie akcji charakteryzującej się rozliczeniem netto zobowiązań z tytułu podatku u źródła, ujmowanie modyfikacji transakcji płatności w formie akcji, która zmienia jej klasyfikację z rozliczanej w środkach pieniężnych na rozliczaną w instrumentach kapitałowych.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Zmiany do MSSF 4 Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe

Zmiany umożliwiają jednostkom, które prowadzą działalność ubezpieczeniową, odroczenie daty wejścia w życie MSSF 9 do dnia 1 stycznia 2021 roku. Skutkiem takiego odroczenia jest, że zainteresowane jednostki mogą dalej sporządzać sprawozdania finansowe zgodnie z obowiązującym standardem, tj. MSR 39.

Te zmiany nie dotyczą Spółki.

Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016

Zmiany precyzują, że jednostka, która jest organizacją zarządzającą kapitałem wysokiego ryzyka, funduszem wzajemnym, funduszem powierniczym lub inną podobną jednostką, w tym związanym z inwestycjami funduszem ubezpieczeniowym może zdecydować się na wycenę inwestycji w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu według wartości godziwej przez wynik finansowy zgodnie z MSSF 9. Jednostka dokonuje wyboru odrębnie dla każdej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia, w momencie początkowego ujęcia jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli jednostka, która sama nie jest jednostką inwestycyjną, posiada udział w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, które są jednostkami inwestycyjnymi, jednostka ta może, stosując metodę praw własności, zdecydować się na utrzymanie wyceny według wartości godziwej stosowaną przez tę jednostkę stowarzyszoną lub to wspólne przedsięwzięcie, będące jednostkami inwestycyjnymi, w odniesieniu do udziałów jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia, będących jednostkami inwestycyjnymi, w jednostkach zależnych. Wyboru tego dokonuje się odrębnie dla każdej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia inwestycyjnego w dniu a) początkowego ujęcia tej jednostki stowarzyszonej lub tego wspólnego przedsięwzięcia, będących jednostkami inwestycyjnymi; b) w którym ta jednostka stowarzyszona lub to wspólne przedsięwzięcie stają się jednostką inwestycyjną; c) w którym ta jednostka stowarzyszona lub to wspólne przedsięwzięcie, będące jednostkami inwestycyjnymi, stają się jednostką dominującą.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016

Krótkoterminowe zwolnienia ze stosowania innych MSSF zawarte w paragrafach E3-E7 MSSF 1 zostały usunięte.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Zastosowanie pozostałych zmian standardów i interpretacji nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Spółki, ani też na zakres informacji prezentowanych w skróconym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki..

NOTA 8.2.   NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE, KTÓRE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE, A NIE WESZŁY JESZCZE W ŻYCIE

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Spółkę

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu wymienionych poniżej opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie. Poza wskazanymi poniżej nowymi standardami, inne zmiany nie mają zastosowania do działalności Spółki.

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- KIMSF 23 Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9 Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSR 28 Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017 (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiana do MSSF 3 Połączenia jednostek (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: Definicja istotności (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Z wyłączeniem zmian opisanych w niniejszym sprawozdaniu, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Jednostkę dominującą na dzień bilansowy.

Wdrożenie MSSF 16

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 Leasing („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 Leasing, KIMSF 4 Ustalenie, czy umowa zawiera leasing, SKI 15 Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne oraz SKI 27 Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych.

Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmieniona względem obecnej rachunkowości zgodnie z MSR 17. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17.

Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16. Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16.

Spółka planuje wdrożenie MSSF 16 z zastosowaniem zmodyfikowanej metody retrospektywnej.

Wpływ zastosowania MSSF na bilans otwarcia na bilans otwarcia na dzień 01.01.2019 jako aktywo z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu umów leasingowych oszacowano na kwotę 1,4 mln zł, natomiast amortyzację wynikającą ze wskazanych aktywów na kwotę 0,3 mln zł.

Wdrożenie pozostałych standardów i interpretacji

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia pozostałych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych.

NOTA 8. 3. ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI

W bieżącym okresie Spółka nie dokonała zmian zasady rachunkowości w zakresie prezentacji wybranych pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

W 2018 roku Spółka doszczegółowiła politykę rachunkowości w zakresie tworzenia rezerw w efekcie przegrania spraw sądowych w pierwszej instancji. Powyższa decyzja nie miała wpływu na zmiany w kapitałach w efekcie retrospektywnego rozpoznania. Spółka stosując zasadę ostrożności i uwzględniając ewentualne niekorzystne rozstrzygnięcia spraw sądowych założyła rezerwy na pozostałe sprawy sądowe dotyczące akcji PWC Odra S.A., o czym poinformowała w raporcie bieżącym nr 2/2019 w dniu 1 kwietnia 2019r.

NOTA 8. 4. JEDNOLITY OPIS ISTOTNYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

NOTA 8.4.1. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne są ujmowane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych, które mogą być powiązane z tymi aktywami. Początkowe ujęcie wartości niematerialnych następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności lub nieamortyzowane w przypadku nieokreślonego okresu użytkowania. Wartość amortyzacji wartości niematerialnych odnosi się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów do pozycji „Amortyzacja”.

Wartości niematerialne występujące w Spółce oraz stawki amortyzacji:

Oprogramowanie komputerowe	od 2 lat do 5 lat
Licencje	od 2 lat do 15 lat

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są kalkulowane, jako różnica pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu

NOTA 8.4.2. ŚRODKI TRWAŁE

Środki trwałe są wyceniane w cenie nabycia powiększonej o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdanego do użytkowania lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o odpisy umorzeniowe oraz ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Cena nabycia rzeczowych aktywów trwałych przekazanych przez klientów jest ustalana w wysokości ich wartości godziwej na dzień objęcia kontroli.

Koszty poniesione po wprowadzeniu środka trwałego do użytkowania, takie jak koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne, wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione. Jeżeli jest jednak możliwe wykazanie, że poniesione nakłady spowodowały zwiększenie oczekiwanych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu posiadania danego środka trwałego ponad korzyści przyjmowane pierwotnie, w takim przypadku zwiększają one wartość początkową tego środka trwałego (tzw. ulepszenie).

W momencie likwidacji lub sprzedaży środków trwałych, zyski lub straty wynikające z tego faktu ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako różnica między przychodami netto ze zbycia (jeśli takie były) a wartością bilansową tej pozycji.

Środki trwałe są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności, który kształtuje się następująco:

• Grunty (w tym Prawo wieczystego użytkowania gruntów)	Nieamortyzowane
• Budynki i budowle	od 10 lat do 40 lat
• Urządzenia techniczne i maszyny	od 10 lat do 15 lat
• Środki transportu	od 5 lat do 7 lat
• Inne środki trwałe ,w tym wyposażenie	od 3 lat do 10 lat

Prawa wieczystego użytkowania gruntów Spółka nie amortyzuje w związku ze zbliżonym charakterem tego prawa do prawa własności gruntów.

Szacunki dotyczące okresu ekonomicznej użyteczności oraz metoda amortyzacji są przedmiotem przeglądu na koniec każdego roku obrotowego w celu weryfikacji, czy zastosowane metody i okres amortyzacji jest zgodny z przewidywanym rozkładem czasowym korzyści ekonomicznych przynoszonych przez ten środek trwały.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z

tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

NOTA 8.4.3. ŚRODKI TRWAŁE W BUDOWIE

Środki trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowych (z wyjątkiem różnic kursowych niebędących korektą płaconych odsetek), pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy i oddania do użytkowania.

NOTA 8.4.4. AKTYWA FINANSOWE

Aktywa finansowe – polityka rachunkowości stosowana począwszy od dnia 1 stycznia 2018 roku

Klasyfikacja aktywów finansowych

Aktywa finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Jednostka klasyfikuje składnik aktywów finansowych na podstawie modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych (tzw. „kryterium SPPI”). Jednostka dokonuje reklasyfikacji inwestycji w instrumenty dłużne wtedy i tylko wtedy, gdy zmianie ulega model zarządzania tymi aktywami.

Wycena na moment początkowego ujęcia

Z wyjątkiem niektórych należności z tytułu dostaw i usług, w momencie początkowego ujęcia jednostka wycenia składnik aktywów finansowych w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia tych aktywów finansowych.

Zaprzestanie ujmowania

Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, w sytuacji gdy:

- Prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych wygasły, lub
- Prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych zostały przeniesione a Spółka dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Wycena po początkowym ujęciu

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe klasyfikowane są do jednej z czterech kategorii:

- Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- Instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Instrumenty dłużne – aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, oraz

b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem Spółka klasyfikuje:

- należności handlowe,
- pożyczki spełniające test klasyfikacyjny SPPI, które zgodnie z modelem biznesowym wykazywane są jako utrzymywane w celu uzyskania przepływów pieniężnych,
- środki pieniężne i ekwiwalenty.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek” dla pożyczek oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz w pozycji „Pozostałe przychody” dla należności handlowych..

Instrumenty dłużne – aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz

b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Przychody z tytułu odsetek, różnice kursowe oraz zyski i straty z tytułu utraty wartości ujmowane są w wyniku finansowym i obliczane w taki sam sposób jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem. Pozostałe zmiany wartości godziwej ujmowane są w przez inne całkowite dochody. W momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych łączny zysk lub strata uprzednio rozpoznana w innych całkowitych dochodach zostają przeklasyfikowane z pozycji kapitału własnego do wyniku finansowego.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”.

Do kategorii instrumentów dłużnych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody Spółka klasyfikuje obligacje.

Instrumenty kapitałowe – aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

W momencie początkowego ujęcia Spółka może dokonać nieodwołalnego wyboru dotyczącego ujmowania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego ma zastosowanie MSSF 3. Wybór taki dokonywany jest oddzielnie dla każdego instrumentu kapitałowego. Skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku finansowego. Dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat dochodów wtedy, gdy powstaje uprawnienie jednostki do otrzymania dywidendy, chyba że dywidendy te w oczywisty sposób stanowią odzyskanie części kosztów inwestycji.

Do kategorii instrumentów kapitałowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody Spółka klasyfikuje instrumenty zabezpieczające ryzyko stopy procentowej IRS..

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnik aktywów finansowych, które nie spełniają kryteriów wyceny według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zysk lub stratę z wyceny inwestycji dłużnych do wartości godziwej ujmuje się w wyniku finansowym.

Dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat wtedy, gdy powstaje uprawnienie jednostki do otrzymania dywidendy.

Do kategorii instrumentów kapitałowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka klasyfikuje nienotowane instrumenty kapitałowe.

W sytuacji, gdy Spółka:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwie kryteria opisane powyżej.

Utrata wartości aktywów finansowych – polityka rachunkowości stosowana począwszy od dnia 1 stycznia 2018 roku

Spółka dokonuje oceny oczekiwanych strat kredytowych (ang. expected credit losses, „ECL”) związanych z instrumentami dłużnymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu i wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Spółka stosuje uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia przy użyciu macierzy rezerw. Spółka wykorzystuje swoje dane historyczne dotyczące strat kredytowych, skorygowane w stosownych przypadkach o wpływ informacji dotyczących przyszłości.

W przypadku pozostałych aktywów finansowych, Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym. Jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia.

Spółka ocenia, że ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od dnia jego początkowego ujęcia w przypadku, gdy opóźnienie w spłacie przekroczy 90 dni..

Jednocześnie, Spółka ocenia, że niewykonanie zobowiązania przez dłużnika (ang. default) następuje w przypadku gdy opóźnienie przekroczy 365 dni.

Aktywa finansowe – polityka rachunkowości stosowana do dnia 31 grudnia 2017 roku

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
  - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
  - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
  - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody finansowe (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty finansowe (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej). Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowe); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2017 roku żadne aktywa finansowe nie zostały wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczoney ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W sytuacji, gdy Spółka:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
  - zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie
- składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwie kryteria opisane powyżej.

Utrata wartości aktywów finansowych – polityka rachunkowości stosowana do dnia 31 grudnia 2017 roku

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniza się poprzez zastosowanie konta odpisów aktualizujących. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyśięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

NOTA 8.4.5. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE I ZABEZPIECZENIA

Instrumenty pochodne

Spółka wykorzystuje instrumenty pochodne:

- IRS - zabezpieczanie stałej stopy procentowej (ograniczenia zmienności oprocentowania kredytu w całym okresie spłaty).

Szczegółowe informacje dotyczące instrumentów pochodnych przedstawiono w Nocie 48.

Instrumenty pochodne ujmuje się początkowo w wartości godziwej na dzień podpisania stosownych umów, a następnie przeszacowuje do wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Wynikowe zyski lub straty ujmuje się bezpośrednio w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, chyba że dany instrument wykorzystywany jest jako instrument zabezpieczający. W takim przypadku moment ujęcia w wynik zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego.

Spółka nie korzysta z instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, Jako takie instrumenty Spółka kwalifikuje przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej.

Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego obserwowalne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub

zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją lub

zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Spółka formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub

przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczaniem ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nie ujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej ujmowane są w zysku lub stracie.

Jeśli nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmują się jako składnik aktywów lub zobowiązania, a powstające zyski lub straty ujmują się w zysku lub stracie. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmują się w zysku lub stracie.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Spółka unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę zamortyzowanego kosztu, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmują się w zysku lub stracie. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmują się w innych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmują się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach są wyłączone z kapitału własnego i włącza się je do kosztu nabycia lub do innej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasł lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja bądź, gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Spółka przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone do zysku lub straty netto za bieżący okres.

NOTA 8.4.6. LEASING

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z faktu bycia właścicielem na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Spółka jako leasingobiorca

Jednostka jest stroną umów leasingowych, na podstawie których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce środki trwałe lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

W przypadku umów leasingu finansowego, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały według niższej z dwóch wartości (i) wartości godziwej lub (ii) wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe ujmowane są bezpośrednio w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, którego dotyczą.

Środki trwałe używane na podstawie umów leasingu są amortyzowane w ciągu przewidywanego okresu ich ekonomicznej użyteczności.

NOTA 8.4.7. ZAPASY

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, ceny sprzedaży netto. Rozchód zapasów wyceniany jest w następujący sposób:

- materiały i towary – do ustalenia wartości rozchodu stosuje się metodę pierwsze weszło – pierwsze wyszło (FIFO).
- produkty gotowe i produkty w toku - według kosztów bezpośrednich materiałów i robocizny oraz uzasadnionej części pośrednich kosztów produkcji, ustalonej przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych. Do ustalenia wartości rozchodu stosuje się metodę pierwsze weszło – pierwsze wyszło (FIFO).

Cena sprzedaży netto jest to możliwa do uzyskania na dzień bilansowy cena sprzedaży bez podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego, pomniejszona o rabaty, upusty i tym podobne oraz koszty związane z przystosowaniem składnika do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży.

Wyceny bilansowej poszczególnych rodzajów zapasów dokonuje się wg cen nabycia, nie wyższych jednak niż ceny sprzedaży netto możliwych do osiągnięcia na dzień bilansowy.

Odpisów z tytułu utraty wartości dokonuje się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w podziale na rodzaje zapasów. Wartość dokonanych odpisów zalicza się do kosztów rodzajowych zużycia materiałów.

Zapasy towarów, materiałów i produktów gotowych obejmowane są odpisem aktualizującym według następujących zasad:

- produkty i towary zalegające ponad 1 rok – 100% wartości bilansowej,
- produkty i towary wolno-rotujące – według indywidualnej oceny ceny możliwej do uzyskania na dzień bilansowy.

NOTA 8.4.8. TRANSAKcje W WALUCIE OBCEJ

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym prezentowane są w polskich złotych („PLN”), która stanowi walutę funkcjonalną Spółki.

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż waluta funkcjonalna wycenia się na dzień bilansowy po obowiązującym na ten dzień kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu obowiązującego na ten dzień. Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane są według kosztu historycznego.

Różnice kursowe ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym powstają, z wyjątkiem:

- różnic kursowych stanowiących koszty finansowania zewnętrznego, dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania operacyjnego, które włącza się do tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych,
- różnic kursowych wynikających z transakcji przeprowadzonych w celu zabezpieczenia przed określonym ryzykiem walutowym zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Kursy walut, przyjęte do wyceny bilansowej na koniec roku 2018, Jednostka przyjęła zgodnie z tabelami nr 252/A/NBP/2018 oraz 251/A/NBP/2017:

TABELA 11. KURSY WALUT.

	31 GRUDNIA 2018 ROKU	31 GRUDNIA 2017 ROKU
EUR	4,3000	4,1709
USD	3,7597	3,4813
GBP	4,7895	4,7001

NOTA 8.4.9. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Jednostka dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, w celu zachowania zasady współmierności kosztów i przychodów. Czynne rozliczenia międzyokresowe wyceniane są w wartości nabycia na moment początkowej wyceny, natomiast na dzień bilansowy wartość nabycia jest korygowana o część odpisanego kosztu lub przychodu przypadającego na miniony okres.

W ramach biernych rozliczeń międzyokresowych, Spółka rozpoznaje:

a) prezentowaną w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych”:

- rezerwy na urlopy część długoterminową,
- rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe część długoterminową,
- rezerwy na nagrody i premie, wypłacane w następnych okresach część długoterminową.

Część krótkoterminowa jest prezentowana w pozostałych zobowiązaniach krótkoterminowych.

b) prezentowaną w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług”:

- rezerwę na koszty dotyczące danego okresu, do których faktury nie zostały jeszcze otrzymane,
- rezerwę na inne koszty.

Spółka dokonuje rozliczeń międzyokresowych przychodów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów wycenia się w wartości nominalnej.

NOTA 8.4.10. KAPITAŁ PODSTAWOWY

Kapitał podstawowy jest ujmowany w wysokości określonej w statucie Spółki i wpisanej w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Różnice między wartością godziwą uzyskanej zapłaty i wartością nominalną akcji są ujmowane w kapitale zapasowym ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

W przypadku wykupu własnych akcji, kwota zapłaty za akcje obciąża kapitał własny i jest wykazywana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji akcji własnych.

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych pochodzi z przeszacowania gruntów i budynków na dzień przejścia związany z zastosowaniem MSSF po raz pierwszy. W przypadku zbycia przeszacowanych gruntów lub zabudowań, efektywnie zrealizowana część kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny związana z danym składnikiem majątku przenoszona jest bezpośrednio do zysków zatrzymanych.

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny inwestycji powstaje w wyniku przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. W przypadku sprzedaży przeszacowanego składnika aktywów finansowych efektywnie zrealizowana część kapitału rezerwowego powiązana z tym składnikiem jest ujmowana w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Wypracowane zyski w latach ubiegłych mogą zwiększać kapitał zapasowy lub pozostałe kapitały rezerwowe zgodnie z uznaniem zgromadzenia akcjonariuszy.

NOTA 8.4.11. REZERWY

Rezerwy ujmowane są wówczas, gdy na Jednostce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest pewne lub wysoce prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków tożsamych ze stratami ekonomicznymi, oraz gdy można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

NOTA 8.4.12. KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI OTRZYMANE

W momencie początkowego ujęcia, kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane według kosztu stanowiącego wartość otrzymanych środków pieniężnych i obejmującego koszty uzyskania kredytu/pożyczki. Następnie, wszystkie kredyty bankowe i pożyczki są wyceniane według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

NOTA 8.4.13. KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO

Koszty finansowania zewnętrznego dotyczące budowy, przystosowania, montażu lub ulepszenia środków trwałych, wartości niematerialnych lub innych dostosowywanych składników aktywów, przez okres budowy, przystosowania i montażu są ujmowane w wartości tych aktywów (z wyjątkiem różnic kursowych nie będących korektą płaconych odsetek), jeśli zobowiązania te zostały zaciągnięte w tym celu. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są w rachunku zysków i strat.

NOTA 8.4.14. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY

Rezerwa na podatek dochodowy jest tworzona metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich dodatnich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowany jest w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice i straty.

W przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu odpisu aktualizującego wartość udziałów w jednostkach podporządkowanych nieobjętych konsolidacją, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu w części, w jakiej przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub zobowiązanie spełnione, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące i uchwalone na dzień bilansowy.

NOTA 8.4.15. UZNAWANIE PRZYCHODÓW***Przychody ze sprzedaży usług (produktów)***

Jeżeli wynik transakcji dotyczącej sprzedaży usług można oszacować w wiarygodny sposób, przychody z transakcji ujmuje się na podstawie stopnia zaawansowania realizacji transakcji na dzień bilansowy. Wynik transakcji można ocenić w wiarygodny sposób, jeżeli zostaną spełnione wszystkie następujące warunki:

- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka gospodarcza uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu przeprowadzonej transakcji,
- stopień realizacji transakcji na dzień bilansowy może być określony w wiarygodny sposób,
- koszty poniesione w związku z transakcją oraz koszty zakończenia transakcji mogą być wycenione w wiarygodny sposób.

Jeżeli w wyniku transakcji dotyczącej sprzedaży usług nie można oszacować w wiarygodny sposób, przychody z transakcji ujmuje się tylko do wysokości poniesionych kosztów, które jednostka gospodarcza spodziewa się odzyskać.

Umowy sprzedażowe zawarte z niektórymi kluczowymi odbiorcami zawierają zapisy dające możliwość skorzystania przez odbiorcę z upustów, zachęt czy też rabatów, które odbiorcy otrzymują w zależności od wartości dokonanych przez nich zakupów. Upusty te są ujmowane przez Spółkę zgodnie z zasadą memoriału, tzn. korygują wartość sprzedaży, w okresie którym sprzedaż, na podstawie której przynano upust została dokonana.”

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów

Spółka rozpoznaje przychody ze sprzedaży towarów i materiałów wówczas gdy spełnione są następujące warunki:

- jednostka gospodarcza przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towaru,
- jednostka gospodarcza przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec towarów, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka gospodarcza uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody ujmowane są w wartości godziwej należnej zapłaty.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się proporcjonalnie do upływu czasu metodą efektywnej stopy procentowej. Gdy należność traci na wartości, Spółka obniża jej wartość bilansową do poziomu wartości odzyskiwalnej, równej oszacowanym przyszłym przepływom pieniężnym zdyskontowanym według pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu, a następnie stopniowo rozlicza się kwotę dyskonta w korespondencji z przychodami z tytułu odsetek. Przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek, które utraciły wartość, ujmuje się według pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

NOTA 8.4.16. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Pracownicy mają prawo do odpraw emerytalnych lub rentowych w momencie przechodzenia na emeryturę lub rentę. Odprawy te przysługują pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia. Jednostka uznaje koszty z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych na bazie memoriałowej. Zgodnie z MSR 19 i 37, rezerwa na odprawy emerytalne prezentowana jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w grupie zobowiązań długo- lub krótkoterminowych, w pozycji „Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych”.

NOTA 8.4.17. AKTYWA (LUB GRUPY AKTYWÓW DO ZBYCIA) PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a sprzedaż uważana jest za wysoce prawdopodobną. Wyceniane są one w niższej z następujących dwóch kwot: ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, jeżeli ich wartość bilansowa ma zostać odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie.

NOTA 8.4.18. ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE

Przez zobowiązania warunkowe rozumie się :

- a) możliwy obowiązek, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki; lub
- b) obecny obowiązek, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu finansowym, ponieważ:
  - nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku; lub
  - kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Przez aktywa warunkowe rozumie się możliwe składniki aktywów, który powstały na skutek zdarzeń przeszłych oraz których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki.

NOTA 8.4.19. SZACUNKI ZARZĄDU

Sporządzenie sprawozdania finansowego wymaga dokonania przez Zarząd Spółki pewnych szacunków i założeń, które znajdują odzwierciedlenie w tym sprawozdaniu oraz w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do tego sprawozdania. Większość szacunków oparta jest na analizach i jak najlepszej wiedzy Zarządu. Jakkolwiek przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących działań i zdarzeń, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Szacunki te dotyczą, między innymi, utworzonych rezerw i odpisów aktualizujących, rozliczeń międzyokresowych oraz przyjętych stawek amortyzacyjnych.

Spółka weryfikuje przewidywane okresy użytkowania ekonomicznego składników pozycji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego. W bieżącym roku obrotowym Zarząd stwierdził, że przyjęte stawki amortyzacji odpowiadają okresom użytkowania składników aktywów.

Odpisów aktualizujących aktywa obrotowe (zapasy i należności), dokonuje się w oparciu o ustalenie różnicy między wartością netto możliwą do uzyskania a ceną nabycia/kosztami wytworzenia. Natomiast szacowanie odpisu na należności to ustalenie różnicy między wartością bilansową danego składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych wg efektywnej stopy procentowej. Szacowaniu podlega stopa dyskontowa, a także spodziewany czas otrzymania przepływów pieniężnych.

Szacunki dotyczące świadczeń pracowniczych oraz rezerw na odprawę emerytalną i podobne – aktualna wartość świadczeń oraz rezerw zależy od wielu czynników, które są ustalane metodami aktuarialnymi. Założenia stosowane przy ustalaniu kosztu netto (dochodu) dla emerytur obejmują stopę dyskontową. Wszelkie zmiany tych założeń będą miały wpływ na wartość zobowiązań emerytalnych.

Szacunki rezerw na przewidywane zobowiązania z tytułu działalności gospodarczej tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych stworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal

osiągnane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Spółka ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Spółka ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

NOTA 9. SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ

Spółka działa w branży ulegającej cyklicznym wahaniom popytu, zwłaszcza na produkty czekoladowe. Najniższy poziom sprzedaży tych produktów jest odnotowywany w miesiącach wiosennych i letnich (drugi i trzeci kwartał), co jest zauważalne w przychodach Emitenta w tym okresie.

NOTA 10. INFORMACJA DOTYCZĄCA SEGMENTÓW OPERACYJNYCH

Zgodnie z postanowieniami Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 8 Segmenty operacyjne Spółka nie prezentuje jednostkowych segmentów operacyjnych. Dodatkowo zgodnie z przywołanym standardem w sprawozdaniu skonsolidowanym znajduje się prezentacja skonsolidowanych segmentów operacyjnych.

NOTA 10. 1. PODSTAWOWE INFORMACJE O SEGMENTACH

Spółka prowadzi działalność, która dla potrzeb Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Otmuchów klasyfikowana jest w segmentach słodczy oraz wyrobów śniadaniowych i zbożowych. Ponadto wyszczególniony został segment uwzględniający pozostałe źródła przychodów niesklasyfikowane w dwóch podstawowych segmentach operacyjnych.

SŁODYCZE - segment obejmuje następujące grupy asortymentowe: mleczko, żelki, galaretki w cukrze, galaretki w czekoladzie.

PRODUKTY ŚNIADANIOWE ORAZ ZBOŻOWE - segment obejmuje grupy asortymentowe: płatki śniadaniowe, batony, chrupki.

POZOSTAŁE - segment obejmuje pozostałą działalność, w tym m.in. świadczenia usług pośrednictwa sprzedaży. Do tego segmentu zaliczana jest również sprzedaż materiałów.

NOTA 10. 2. INFORMACJE GEOGRAFICZNE

Głównym rynkiem zbytu dla spółki ZPC Otmuchów S.A. jest rynek polski, który w 2018 roku stanowił 80,7% przychodów ogółem co oznacza wzrost względem roku poprzedniego kiedy to wyniósł 82,0%.

Wszystkie aktywa Spółki ulokowane są na terenie Polski.

NOTA 10. 3. INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH KLIENTÓW

Spółka realizuje sprzedaż swoich wyrobów głównie do klientów sieciowych. Udział największego klienta, tj. Jeronimo Martins Polska S.A. w przychodach ze sprzedaży za rok 2018 wynosi 35,3% i wzrósł względem roku 2017 gdzie udział ten wyniósł 41,7%.

Jednostkowy udział w przychodach ze sprzedaży dla pozostałych klientów nie przekracza 10%.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

NOTA 11. POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE

TABELA 12. POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE.

POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE	31.12.2018	31.12.2017
Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne	2 248	3 694
Inne wartości niematerialne (oprogramowanie komputerowe)	418	748
Wartości niematerialne w toku wytwarzania	311	138
Razem	2 977	4 580

Wszystkie wartości niematerialne i prawne są własnością Spółki, żadne nie są używane na podstawie najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu. Na wartościach niematerialnych i prawnych nie ustanawiano zabezpieczeń. Na dzień 31.12.2018 Spółka posiadała umowy zobowiązujące ją do zakupu wartości niematerialnych i prawnych w wysokości 1 000 tys. PLN. W okresie porównawczym Spółka posiadała umowy zobowiązujące ją do zakupu wartości niematerialnych i prawnych w wysokości 1 171 tys. PLN.

NOTA 11. 1. ZMIANY POZOSTAŁYCH WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH WG GRUP

TABELA 13. ZMIANY POZOSTAŁYCH WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH WG GRUP STAN NA 31.12.2018 R.

Stan na	31.12.2018			
ZMIANY POZOSTAŁYCH WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH WG GRUP RODZAJOWYCH	NABYTE KONCESJE, PATENTY LICENCJE I PODOBNE WARTOŚCI,	INNE WARTOŚCI NIEMATERIALNE (OPROGRAMOWANIE KOMPUTEROWE)	WARTOŚCI NIEMATERIALNE W TOKU WYTWARZANIA	POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE RAZEM
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	5 798	3 976	138	9 912
zwiększenia	-	38	211	249
nabycie	-	-	211	211
inne	-	-	-	-
przemieszczenia wewnętrzne	-	38	-	38
zmniejszenia	-	1	38	39
likwidacja	-	1	-	1
przemieszczenia wewnętrzne	-	-	38	38
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	5 798	4 013	311	10 122
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	2 104	3 228	-	5 332
amortyzacja za okres	1 446	367	-	1 813
zwiększenia	1 446	393	-	1 839
amortyzacja okresu bieżącego	1 421	393	-	1 814
inne	25	-	-	25
zmniejszenia	-	26	-	26
sprzedaż	-	1	-	1
likwidacje	-	-	-	-
inne	-	25	-	25
skumulowana amortyzacja na koniec okresu	3 550	3 595	-	7 145
odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-
odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-
wartość netto pozostałych wartości niematerialnych na koniec okresu	2 248	418	311	2 977

TABELA 14. ZMIANY POZOSTAŁYCH WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH WG GRUP STAN NA 31.12.2017 R.

Stan na	31.12.2017			
ZMIANY POZOSTAŁYCH WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH WG GRUP RODZAJOWYCH	NABYTE KONCESJE, PATENTY LICENCJE I PODOBNE WARTOŚCI,	INNE WARTOŚCI NIEMATERIALNE (OPROGRAMOWANIE KOMPUTEROWE)	WARTOŚCI NIEMATERIALNE W TOKU WYTWARZANIA	POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE RAZEM
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	5 798	3 987	444	10 229
zwiększenia	-	391	79	470
nabycia	-	-	78	78
inne	-	13	1	14
przemieszczenia wewnętrzne	-	378	-	378
zmniejszenia	-	409	385	794
likwidacja	-	409	-	409
przemieszczenia wewnętrzne	-	-	385	385
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	5 798	3 976	138	9 912
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	685	3 256	-	3 941
amortyzacja za okres	1 419	-28	-	1 391
zwiększenia	1 419	381	-	1 800
amortyzacja okresu bieżącego	1 419	375	-	1 794
Inne	-	6	-	6
zmniejszenia	-	409	-	409
likwidacja	-	409	-	409
skumulowana amortyzacja na koniec okresu	2 104	3 228	-	5 332
odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-
odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-
wartość netto pozostałych wartości niematerialnych na koniec okresu	3 694	748	138	4 580

NOTA 12. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

TABELA 15. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	31.12.2018	31.12.2017
a) środki trwałe, w tym:	84 419	93 031
grunty	1 828	1 828
budynki i budowle	42 238	44 152
urządzenia techniczne i maszyny	37 160	43 075
środki transportu	2 188	2 795
inne środki trwałe	1 005	1 181
b) środki trwałe w budowie	2 473	1 623
Rzeczowe aktywa trwałe	86 892	94 654

Na dzień 31.12.2018 Spółka posiadała umowy zobowiązujące ją do zakupu środków trwałych o wartości 1,54 mln zł. Wartość zabezpieczeń ustanowionych na majątku Spółki w prezentowanych powyżej okresach sprawozdawczych została przedstawiona w nocie objaśniającej nr 62.

NOTA 12. 1. STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

TABELA 16. STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH.

ŚRODKI TRWAŁE BILANSOWE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)	31.12.2018	31.12.2017
a) własne	82 386	90 367
b) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu, w tym:	2 033	2 664
leasing finansowy	2 033	2 664
Środki trwałe bilansowe razem	84 419	93 031

NOTA 12. 2. ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH WG GRUP RODZAJOWYCH

TABELA 17. ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH WG GRUP RODZAJOWYCH STAN NA 31.12.2018.

ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH WG GRUP RODZAJOWYCH (poza środkami trwałymi w budowie)	31.12.2018						
	GRUNTY	BUDYNKI I BUDOWLE	URZĄDZENIA TECHNICZNE I MASZYNY	ŚRODKI TRANSPORTU	POZOSTAŁE ŚRODKI TRWAŁE	ŚRODKI TRWAŁE W BUDOWIE	ŚRODKI TRWAŁE, RAZEM
Stan na							
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	1 828	57 264	87 720	5 079	5 006	1 623	158 520
zwiększenia	10	92	734	84	106	1 897	2 923
nabycie	-	-	-	-	-	1 897	1 897
darowizny	-	-	-	-	-	-	-
inne	10	-	-	-	-	-	10
przemieszczenia wewnętrzne	-	92	734	84	106	-	1 016
zmniejszenia	-	-	60	224	59	1 047	1 390
zbycie	-	-	4	224	-	-	228
likwidacja	-	-	25	-	59	-	84
inne	-	-	31	-	-	31	62
przemieszczenia wewnętrzne	-	-	-	-	-	1 016	1 016
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	1 838	57 356	88 394	4 939	5 053	2 473	160 053
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	13 112	44 645	2 284	3 825	-	63 866
zwiększenia	10	2 006	6 650	634	282	-	9 582
amortyzacja okresu bieżącego	-	2 004	6 650	634	282	-	9 570
likwidacja	-	-	-	-	-	-	-
inne	10	2	-	-	-	-	12
zmniejszenia	-	-	61	167	59	-	287
sprzedaż	-	-	3	167	-	-	170
likwidacja	-	-	25	-	59	-	84
inne	-	-	33	-	-	-	33
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	10	15 118	51 234	2 751	4 048	-	73 161
odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
zwiększenia	-	-	-	-	-	-	-
wykorzystanie	-	-	-	-	-	-	-
rozwiązanie	-	-	-	-	-	-	-
odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	1 828	42 238	37 160	2 188	1 005	2 473	86 892

TABELA 18. ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH WG GRUP RODZAJOWYCH STAN NA 31.12.2017.

Stan na							31.12.2017
ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH WG GRUP RODZAJOWYCH (poza środkami trwałymi w budowie)	GRUNTY	BUDYNKI I BUDOWLE	URZĄDZENIA TECHNICZNE I MASZYNY	ŚRODKI TRANSPORTU	POZOSTAŁE ŚRODKI TRWAŁE	ŚRODKI TRWAŁE W BUDOWIE	ŚRODKI TRWAŁE, RAZEM
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	1 828	45 154	72 683	4 846	4 802	25 637	154 950
zwiększenia	-	12 116	15 111	1 025	278	4 582	33 112
nabycie	-	-	-	-	-	4 191	4 191
darowizny	-	-	-	-	-	-	-
inne	-	-	27	-	-	391	418
przemieszczenia wewnętrzne	-	12 116	15 084	1 025	278	-	28 503
zmniejszenia	-	6	74	792	74	28 596	29 542
zbycie	-	-	74	786	48	-	908
likwidacja	-	-	-	-	-	-	-
inne	-	6	-	6	26	-	38
przemieszczenia wewnętrzne	-	-	-	-	-	28 596	28 596
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	1 828	57 264	87 720	5 079	5 006	1 623	158 520
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	11 206	39 580	2 178	3 545	-	56 509
zwiększenia	-	1 912	5 112	669	347	-	8 040
amortyzacja okresu bieżącego	-	1 912	5 112	669	347	-	8 040
likwidacja	-	-	-	-	-	-	-
inne	-	-	-	-	-	-	-
zmniejszenia	-	6	47	563	67	-	683
sprzedaż	-	-	46	557	46	-	649
likwidacja	-	-	-	-	-	-	-
inne	-	6	1	6	21	-	34
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	13 112	44 645	2 284	3 825	-	63 866
odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	1 828	44 152	43 075	2 795	1 181	1 623	94 654

NOTA 13. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

TABELA 19. ZMIANA STANU NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNYCH.

ZMIANA STANU NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNYCH	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	-	-
zwiększenia:	-	-
transfer (np. ze środków trwałych)	-	-
zmniejszenia:	-	-
amortyzacja	-	-
likwidacja (wyburzenie)	-	-
odpis aktualizujący	-	-
transfer (np. do zapasów lub środków trwałych)	-	-
Stan na koniec okresu	-	-

TABELA 20. WYKAZ NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNYCH

WYKAZ NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNYCH WG GRUP RODZAJOWYCH	31.12.2018	31.12.2017
Grunty	-	-
Budynki i budowle	-	-
Kotły i maszyny energetyczne	-	-
Urządzenia techniczne	-	-
Pozostałe	-	-
RAZEM	-	-

NOTA 14. INWESTYCJE W UDZIAŁY I AKCJE

TABELA 21. INWESTYCJE W UDZIAŁY I AKCJE

NAZWA JEDNOSTKI	31.12.2018	31.12.2017
Otmuchów Logistyka Sp. z o.o.	1 102	1 102
ODRA BRZEG S.A.	18 350	18 084

W bieżącym okresie spółka dokonała testu na utratę wartości akcji w spółce PWC Odra S.A. Wyniki testu wykazały, że wartość odzyskiwalna akcji PWC Odra S.A. jest na podobnym poziomie co w roku ubiegłym. W związku z tym, Spółka w bieżącym okresie nie dokonała rozwiązania ani zawiązania odpisu aktualizującego w zakresie akcji PWC Odra S.A. W przypadku pozostałych udziałów i akcji jednostek zależnych nie zaistniały przesłanki obligujące Spółkę do dokonania testu na utratę wartości.

Przepływy

Kluczowe założenia przyjęte przez spółkę przy sporządzaniu testu na utratę wartości akcji PWC Odra S.A.:

- Kalkulując wartość użytkową oparto się na metodzie dochodowej,
- Stosując metodę dochodową założono, iż najlepszą miarą dochodowości aktywów, która w sposób jak najbardziej kompletny i obiektywny odzwierciedla zdolność tych aktywów do generowania dochodów, są wolne przepływy pieniężne,
- Ze względu na warunki gospodarcze oraz zmienność przepisów prawa Spółka przyjęła 5 letni okres prognozy z wartością rezydualną,
- Szacunki wartości przepływów przyjęte przez Spółkę są zgodne z najlepszą wiedzą i doświadczeniem Zarządu.

Stopa dyskontowa

- W testach na utratę wartości będących podstawą dokonania odpisu jako stopę dyskontową przyjęto średnioważony koszt kapitału (WACC),
- Średnioważony koszt kapitału (WACC) został przyjęty na podstawie danych publikowanych przez Aswath'a Damodarana dla sektora Food Processing (region Europa),
- WACC przyjęty do testu na dzień 31.12.2017 roku wynosił 5,77%,. Wartość WACC przyjęta do testu na dzień 31.12.2018 roku wyniosła 5,93%.

NOTA 15. AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO SPOWODOWANE UJEMNYMI RÓŻNICAMI PRZEJŚCIOWYMI

TABELA 22. AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO SPOWODOWANE UJEMNYMI RÓŻNICAMI PRZEJŚCIOWYMI,	BILANS NA		WPŁYW NA WYNIK ZA OKRES KOŃCĄCY SIĘ
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018
Z tytułu:			
Rezerw na koszty wynagrodzeń i pochodne (w tym: premie, nagrody jubileuszowe, wynagrodzenia bezosobowe)	131	123	8
Rezerw na odprawy emerytalne	21	122	- 101
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	85	86	-1
Rezerwy na koszty usług obcych	32	133	-101
Odpisów aktualizujących należności, zapasy	52	268	-216
Odsetek od kredytów i pożyczek	23	11	12
Różnicy między podatkową a bilansową wartością środków trwałych i wartości niematerialnych	912	1 031	-119
Strat podatkowych	1 715	1 337	378
Pozostałe	56	13	43
Razem	3 027	3 124	-97
Dokonana kompensata aktywa z rezerwą z tyt. odroczonego podatku dochodowego			
Aktywa z tytułu podatku odroczonego, razem	3 027	3 124	-97

NOTA 16. UJEMNE RÓŻNICE PRZEJŚCIOWE, STRATY PODATKOWE, NIETYKORZYSTANE ULGI PODATKOWE OD KTÓRYCH NIE ZOSTAŁY UJĘTE W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

Spółka nie utworzyła aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dla odpisu z tytułu utraty wartości inwestycji w akcje PWC Odra S.A. w kwocie 4 546,0 tys. zł, gdyż jego wykorzystanie mogłoby nastąpić jedynie w drodze sprzedaży posiadanych akcji. Jak wskazano w nocie nr 6, Emitent nie planuje sprzedaży ww. akcji w dającej się przewidzieć przyszłości.

Spółka nie utworzyła aktywa na całkowitą wartość wynikającą z odpisu dla aktywów przeznaczonych do sprzedaży, lecz na wartość wynikającą z testu możliwą do zrealizowania.

NOTA 17. ZAPASY

TABELA 23. ZAPASY

ZAPASY	31.12.2018	31.12.2017
Materiały	8 027	7 151
Produkty i produkty w toku	1 548	1 833
Produkty gotowe	4 223	4 377
Towary	1	11
Razem, brutto	13 799	13 372
Odpisy aktualizujące zapasy	118	863
<i>materiały</i>	<i>90</i>	<i>676</i>
<i>produkty i produkty w toku</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>produkty gotowe</i>	<i>28</i>	<i>187</i>
Razem, netto	13 681	12 509

W okresie sprawozdawczym Spółka ustanowiła zabezpieczenie na własnych zapasach na rzecz banku ING Bank Śląski S.A w wysokości 4 500 tys. zł.

NOTA 18. POŻYCZKI UDZIELONE DŁUGO I KRÓTKOTERMINOWE

TABELA 24. POŻYCZKI

POŻYCZKI	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek roku	397	396
Zwiększenia:	1	1
udzielone pożyczki	-	-
naliczone odsetki od pożyczek	1	1
Zmniejszenia:	100	-
spłaty pożyczek - kapitał	-	-
spłaty pożyczek - odsetki	100	-
Odpisy aktualizujące	-	-
Pozostałe aktywa finansowe razem, w tym	298	397
Długoterminowe	-	-
Krótkoterminowe	298	397

W okresach sprawozdawczych Spółka nie dokonywała odpisów aktualizujących wartości udzielonych pożyczek.

Pożyczki udzielone wycenione zostały na dzień bilansowy według skorygowanej ceny nabycia wraz z naliczonymi, a niezapłaconymi do dnia bilansowego odsetkami po pomniejszeniu o dokonane odpisy aktualizujące.

Wartość godziwa udzielonych pożyczek jest równa jej wartości bilansowej.

Przychody z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych i należności własnych z podziałem wg terminów zapłaty.

W okresach sprawozdawczych od dnia 01.01.2018 r. do dnia 31.12.2018 r. roku oraz od dnia 01.01.2017 r. do dnia 31.12.2017 r., odsetki zrealizowane i zarachowane od pożyczek udzielonych i należności własnych przedstawiały się następująco:

TABELA 25. ODSETKI OD POŻYCZEK UDZIELONYCH I NALEŻNOŚCI

ODSETKI OD POŻYCZEK UDZIELONYCH I NALEŻNOŚCI WŁASNYCH	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Zrealizowane	647	456
Niezrealizowane o terminie zapadalności:	-59	393
do 3 miesięcy	-60	392
3-12 miesięcy	1	1
powyżej 12 miesięcy	-	-
Odsetki razem (zrealizowane + niezrealizowane)	588	850
- w tym od jednostek powiązanych	0	2

Grupa wykazywała następujące salda pożyczek udzielonych:

TABELA 26. WYKAZ POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2018

Na dzień							31.12.2018
POŻYCZKOBIORCA	NALEŻNOŚĆ GŁÓWNA	SALDO ODSETEK	RAZEM SALDO POŻYCZKI	OPROCENTO WANIE EFEKTYWNE	DATA UDZIELENIA	TERMIN SPŁATY	FORMA ZABEZPIECZENIA
Otmuchów Logistyka Sp. z o.o.	37	261	298	WIBOR 1m +1,5%	30.12.2011	10.02.2021	przewłaszczenie maszyn i urządzeń
Razem	37	261	298				

TABELA 27. WYKAZ POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2017

Na dzień							31.12.2017
POŻYCZKOBIORCA	NALEŻNOŚĆ GŁÓWNA	SALDO ODSETEK	RAZEM SALDO POŻYCZKI	OPROCENTO WANIE EFEKTYWNE	DATA UDZIELENIA	TERMIN SPŁATY	FORMA ZABEZPIECZENIA
Otmuchów Logistyka Sp. z o.o.	37	360	397	WIBOR 1m +1,5%	30.12.2011	31.12.2017	przewłaszczenie maszyn i urządzeń
Razem	37	359	396				

NOTA 19. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG

TABELA 28. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	31.12.2018	31.12.2017
Należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	39 142	41 628
- <i>należności dochodzone na drodze sądowej</i>	122	122
- <i>terminowe</i>	30 710	21 123
do 1 miesiąca	14 701	17 101
od 1 do 3 miesięcy	16 009	4 022
od 3 do 6 miesięcy	-	-
od 6 miesięcy do roku	-	-
- <i>przeteterminowane</i>	8 310	20 383
- do roku	8 310	20 395
do 1 miesiąca	3 037	11 288
od 1 do 3 miesięcy	5 273	8 505
od 3 do 6 miesięcy	-	238
od 6 miesięcy do roku	-	364
- powyżej roku	-	12
Należności z tytułu dostaw i usług brutto, razem	39 142	41 628
Odpisy aktualizujące wartość należności	156	156
Należności z tytułu dostaw i usług netto, razem	38 986	41 472

Wartość zabezpieczeń ustanowionych na majątku Spółki w prezentowanych powyżej okresach sprawozdawczych została przedstawiona w nocie objaśniającej nr 62.

Należności z tytułu dostaw i usług związane z normalnym tokiem sprzedaży zawierają się w przedziałach do 1 miesiąca oraz powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy.

Wysoka wartość należności przeterminowanych jest efektem wspólnej polityki płynnościowej Spółki i kluczowych jej odbiorców. Przeterminowanie należności do 6 miesięcy nie stanowi o podwyższonym ryzyku kredytowym dla Spółki.

Odpisy aktualizujące wartość należności wykazane na dzień bilansowy w kwocie 156 tys. zł dotyczą należności dochodzonych na drodze sądowej w kwocie 100 tys. zł., a pozostałe dotyczą należności spornych od klientów, z którymi Spółka na bieżąco współpracuje.

Należności z tytułu dostaw i usług związane z normalnym tokiem sprzedaży zawierają się w przedziałach do 1 miesiąca oraz powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy.

TABELA 29. ODPISY AKTUALIZUJĄCE NALEŻNOŚCI

ODPISY AKTUALIZUJĄCE NALEŻNOŚCI	31.12.2018	31.12.2017
Odpis aktualizujący na początek okresu	156	198
Zwiększenie	-	23
Wykorzystanie	-	-
Odpisanie niewykorzystanych kwot (rozwiązanie odpisu)	-	65
Odpis aktualizujący na koniec okresu	156	156

Spółka tworzy odpisy aktualizujące na należności, kiedy uznaje, że istnieje prawdopodobieństwo niewypłacalności kontrahenta. W roku 2018 Spółka utworzyła nowe odpisy aktualizujące z tytułu dostaw i usług w wysokości 23 tys. zł.

W okresie porównywalnym Spółka utworzyła nowe odpisy aktualizujące dla należności z tytułu dostaw i usług na kwotę 23 tys. zł.

Spółka dodatkowo ogranicza ryzyko spłaty należności z tytułu dostaw i usług poprzez ubezpieczenie ryzyka niewypłacalności odbiorców.

NOTA 20. NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE

TABELA 30. NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE

NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE	31.12.2018	31.12.2017
Należności pozostałe, w tym:	4 389	4 613
- <i>należności dochodzone na drodze sądowej</i>	-	-
Należności publiczno-prawne, bez podatku bieżącego	567	549
Należności z tytułu cash pooling	3 043	1 562
Należności pozostałe (w tym zaliczki na środki trwałe, zapasy, dostawy)	779	2 502
Należności pozostałe brutto, razem	4 389	4 613
Odpisy aktualizujące wartość należności	-	-
Należności pozostałe netto, razem	4 389	4 613
- w tym od jednostek powiązanych	-	-

TABELA 31. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU PODATKU BIEŻĄCEGO

NALEŻNOŚĆ Z TYTUŁU PODATKU BIEŻĄCEGO	31.12.2018	31.12.2017
podatek dochodowy:	-	-

Na pozostałych należnościach w prezentowanych okresach Spółka nie ustanawiała zabezpieczeń.

NOTA 21. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

TABELA 32. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach	6 434	1 296
Inne środki pieniężne (lokaty krótkoterminowe)	208	39
Inne aktywa pieniężne	-	-
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne, razem	6 642	1 335

NOTA 22. POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE

TABELA 33. POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE

KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	31.12.2018	31.12.2017
Polisy ubezpieczeniowe	167	92
Koszty usług obcych	381	88
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS	55	50
Inne	-	71
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	603	301

NOTA 23. FUNDUSZE SOCJALNE

Spółka tworzy Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych zgodnie z postanowieniami Ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej Spółki. Ze środków ZFŚS na podstawie zapisów przyjętego Regulaminu ZFŚS nie są udzielane pożyczki.

Spółka skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Spółki. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 55 tys. zł, 31 grudnia 2017 roku wynosiło 50 tys. zł.

TABELA 34. SKŁADNIKI FUNDUSZU SOCJALNEGO

SKŁADNIKI FUNDUSZU SOCJALNEGO	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne	90	62
Zobowiązania z tytułu Funduszu	35	12
Saldo po skompensowaniu	55	50
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	524	510

NOTA 24. AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Zarząd w ramach działań mających na celu poprawę rentowności Spółki podjął decyzję o sprzedaży nie w pełni wykorzystywanych składników majątku trwałego. Do zbycia zostały przeznaczone nieruchomości i środki trwałe znajdujące się w Otmuchowie oraz Gorzyckach.

TABELA 35. AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	31.12.2018	31.12.2017
Wartość brutto na początek okresu	14 844	21 823
zwiększenia	-	-
zmniejszenia	1 132	6 979
Wartość brutto na koniec okresu	13 712	14 844
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	11 942	11 942
zwiększenia	-	-
zmniejszenia	779	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	11 163	11 942
Wartość netto na koniec okresu	2 549	2 902

TABELA 36. SKŁADNIKI AKTYWÓW PRZEZNACZONYCH DO SPRZEDAŻY

OPIS SKŁADNIKA AKTYWÓW TRWAŁYCH/GRUP DO ZBYCIA	OPIS FAKTÓW I OKOLICZNOŚCI PROWADZĄCYCH DO OCZEKIWANEGO ZBYCIA	OCZEKIWANY TERMIN ZBYCIA	WARTOŚĆ AKTYWÓW
Budynki, budowle, grunty	Spółka przeprowadziła weryfikację posiadanych aktywów i wyodrębniła takie, dla których nie widzi możliwości wykorzystania w dalszej swojej działalności.. Sprzedaż posiadanych a	do końca 2019r.	2 520
Maszyny przemysłowe	niewykorzystywanych aktyw ma na celu odblokowanie zamrożonych środków i zmniejszenie kosztów, o te które są ponoszone na utrzymanie zbędnego majątku.	do końca 2019r.	29

NOTA 25. KAPITAŁ PODSTAWOWY

TABELA 37. KAPITAŁ PODSTAWOWY NA DZIEŃ 31.12.2018

Stan na									31.12.2018
STRUKTURA KAPITAŁU PODSTAWOWEGO									
SERIA/EMISJA	RODZAJ AKCJI	RODZAJ UPZYWILEJOWANIA AKCJI	RODZAJ OGRANICZENIA PRAW DO AKCJI	LICZBA AKCJI	WARTOŚĆ SERII/EMISJI WG WARTOŚCI NOMINALNEJ W PLN	SPOSÓB POKRYCIA KAPITAŁU	DATA REJESTRACJI	PRAWO DO DYWIDENDY (OD DATY)	
akcje serii A	zwykłe	brak uprzywilejowania	brak ograniczeń	2 550 000	510 000	wkład pieniężny	01.07.1997	od daty objęcia	
akcje serii B	zwykłe	brak uprzywilejowania	brak ograniczeń	3 521 000	704 200	wkład pieniężny/aport	16.07.2001	od daty objęcia	
akcje serii C	zwykłe	brak uprzywilejowania	brak ograniczeń	2 427 250	485 450	wkład pieniężny	04.06.2008	od daty objęcia	
akcje serii D	zwykłe	brak uprzywilejowania	brak ograniczeń	4 250 000	850 000	wkład pieniężny	21.09.2010	od daty objęcia	
akcje serii E	zwykłe	brak uprzywilejowania	brak ograniczeń	12 748 250	2 549 650	wkład pieniężny	31.10.2018	od daty objęcia	
Liczba akcji razem				25 496 500					
Kapitał zakładowy razem					5 099 300				
Wartość nominalna jednej akcji w zł					0,20				

TABELA 38. KAPITAŁ PODSTAWOWY NA DZIEŃ 31.12.2017

Stan na									31.12.2017
STRUKTURA KAPITAŁU PODSTAWOWEGO									
SERIA/EMISJA	RODZAJ AKCJI	RODZAJ UPZYWILEJOWANIA AKCJI	RODZAJ OGRANICZENIA PRAW DO AKCJI	LICZBA AKCJI	WARTOŚĆ SERII/EMISJI WG WARTOŚCI NOMINALNEJ W PLN	SPOSÓB POKRYCIA KAPITAŁU	DATA REJESTRACJI	PRAWO DO DYWIDENDY (OD DATY)	
akcje serii A	zwykłe	brak uprzywilejowania	brak ograniczeń	2 550 000	510 000	wkład pieniężny	01.07.1997	od daty objęcia	
akcje serii B	zwykłe	brak uprzywilejowania	brak ograniczeń	3 521 000	704 200	wkład pieniężny/aport	16.07.2001	od daty objęcia	
akcje serii C	zwykłe	brak uprzywilejowania	brak ograniczeń	2 427 250	485 450	wkład pieniężny	04.06.2008	od daty objęcia	
akcje serii D	zwykłe	brak uprzywilejowania	brak ograniczeń	4 250 000	850 000	wkład pieniężny	21.09.2010	od daty objęcia	
Liczba akcji razem				12 748 250					
Kapitał zakładowy razem					2 549 650				
Wartość nominalna jednej akcji w zł					0,20				

W roku 2018 kapitał podstawowy Spółki uległ zmianom względem roku 2017 w wyniku przeprowadzonej wtórej emisji, o czym szerzej w notcie 1.

NOTA 26. STRUKTURA AKCJONARIATU

TABELA 39. STRUKTURA AKCJONARIATU NA DZIEŃ 31.12.2018

Stan na 31.12.2018

STRUKTURA WŁASNOŚCI KAPITAŁU PODSTAWOWEGO							
LP.	AKCJONARIUSZ	ŁĄCZNA ILOŚĆ AKCJI	RODZAJ AKCJI	ILOŚĆ GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU AKCJONARIUSZY	WARTOŚĆ NOMINALNA WSZYSTKICH AKCJI W TYS. ZŁ.	UDZIAŁ W KAPITALE PODSTAWOWYM	UDZIAŁ GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU AKCJONARIUSZY
1	Xarus Limited	16 335 244	zwykłe	16 335 244	3 267	64,07%	64,07%
2	PZU PTE S.A.	3 810 552	zwykłe	3 810 552	762	14,95%	14,95%
3	PKO BP Bankowy PTE S.A.	2 233 540	zwykłe	2 233 540	447	8,76%	8,76%
4	Pozostali	3 117 164	zwykłe	3 117 164	623	12,23%	12,23%
Razem		25 496 500		25 496 500	5 099	100,00%	100,00%

TABELA 40. STRUKTURA AKCJONARIATU NA DZIEŃ 31.12.2017

Stan na 31.12.2017

STRUKTURA WŁASNOŚCI KAPITAŁU PODSTAWOWEGO							
LP.	AKCJONARIUSZ	ŁĄCZNA ILOŚĆ AKCJI	RODZAJ AKCJI	ILOŚĆ GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU AKCJONARIUSZY	WARTOŚĆ NOMINALNA WSZYSTKICH AKCJI W TYS. ZŁ.	UDZIAŁ W KAPITALE PODSTAWOWYM	UDZIAŁ GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU AKCJONARIUSZY
1	Xarus Limited	7 353 306	zwykłe	7 353 306	1 471	57,68%	57,68%
2	PZU PTE S.A.	1 905 000	zwykłe	1 905 000	381	14,94%	14,94%
3	PKO BP Bankowy PTE S.A.	1 183 540	zwykłe	1 183 540	237	9,28%	9,28%
4	Pozostali	2 306 404	zwykłe	2 306 404	461	18,10%	18,10%
Razem		12 748 250		12 748 250	2 550	100,00%	100,00%

Przedstawiona struktura kapitału odzwierciedla posiadaną przez Zarząd wiedzę.

NOTA 27. POZOSTAŁE KAPITAŁY

TABELA 41. POZOSTAŁE KAPITAŁY

KAPITAŁ ZAPASOWY	31.12.2018	31.12.2017
Zyski lat ubiegłych	41 467	27 837
Dopłaty wspólników	9 512	9 512
Nadwyżka wartości emisyjnej nad nominalną	65 441	54 752
Koszty emisji akcji	-1 897	-1 439
Kapitał zapasowy, razem	114 523	90 662

POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	31.12.2018	31.12.2017
Kapitał z aktualizacji wyceny składników rzeczowych aktywów trwałych	4 720	4 720
Podatek dochodowy wynikający z wyceny składników rzeczowych aktywów trwałych	-838	-838
Pozostałe kapitały rezerwowe- rachunkowość zabezpieczeń	-86	-90
Kapitał rezerwowy, razem	3 796	3 792

TABELA 42. POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE

POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	31.12.2018	31.12.2017
Niepodzielony wynik lat ubiegłych	241	241

NOTA 28. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO SPOWODOWANE DODATNIMI RÓŻNICAMI PRZEJŚCIOWYMI

TABELA 43. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO SPOWODOWANE DODATNIMI RÓŻNICAMI PRZEJŚCIOWYMI

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO SPOWODOWANE DODATNIMI RÓŻNICAMI PRZEJŚCIOWYMI	BILANS NA		WPŁYW NA WYNIK FINANSOWY ZA OKRES		BILANS NA		WPŁYW NA WYNIK FINANSOWY ZA OKRES	
	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2018-31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2017-31.12.2017		
Z tytułu:								
odsetek od udzielonych pożyczek/należności różnicy między podatkową a bilansową wartością środków trwałych i wartości niematerialnych	12	111	99	111	88	-	23	
przychodów z najmu leasingu finansowego	3 266	1 116	-2 150	1 116	723	-	393	
pozostałych tytułów	-	-	-	-	-	-	-	
	83	714	631	714	586	-	128	
	-	92	92	92	110	-	18	
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 361	2 033	- 1328	2 033	1 507	-	526	

W Spółce nie występują zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego spowodowane dodatnimi różnicami przejściowymi, które nie zostały utworzone.

NOTA 29. REZERWY Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

TABELA 44. REZERWY Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

REZERWY Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH (WG TYTUŁÓW)	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	1 189	1 110
rezerwa na odprawy emerytalne i podobne	646	646
rezerwy na nagrody jubileuszowe	-	-
rezerwa na niewykorzystane urlopy	543	464
Zwiększenia z tytułu:	-	127
rezerwa na odprawy emerytalne i podobne	-	-
rezerwy na nagrody jubileuszowe	-	-
rezerwa na niewykorzystane urlopy	-	127
Wykorzystanie z tytułu:	-	-
rezerwa na odprawy emerytalne i podobne	-	-
rezerwy na nagrody jubileuszowe	-	-
rezerwa na niewykorzystane urlopy	-	-
Rozwiązanie z tytułu:	630	48
rezerwa na odprawy emerytalne i podobne	537	-
rezerwy na nagrody jubileuszowe	-	-
rezerwa na niewykorzystane urlopy	93	48
Stan na koniec okresu	559	1 189
rezerwa na odprawy emerytalne i podobne	109	646
rezerwy na nagrody jubileuszowe	-	-
rezerwa na niewykorzystane urlopy	450	543
krótkoterminowe	450	576
długoterminowe	109	613
Razem	559	1 189

W pozycji rezerwy na odprawy emerytalne oraz nagrody jubileuszowe Spółka wykazuje wartość bieżącą przyszłych świadczeń pracowniczych. Przy szacowaniu wartości rezerw na odprawy emerytalne przyjęto następujące założenia aktuarialne:

- założenie co do prognozowanej rotacji pracowników 20,3%,
- założenie, co do przewidywanej stopy wzrostu wynagrodzeń na poziomie 5%,
- przewidywana stopa dyskonta na poziomie 2,836%,

NOTA 30. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

TABELA 45. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK STAN NA 31.12.2018

Stan na **31.12.2018**

NAZWA (FIRMA) JEDNOSTKI, ZE WSKAZANIEM FORMY PRAWNEJ	KWOTA KREDYTU / POŻYCZKI WG UMOWY		KWOTA KREDYTU / POŻYCZKI POZOSTAŁA DO SPŁATY, W TYM		CZEŚĆ KRÓTKOTERM. TYS. ZŁ	CZEŚĆ DŁUGOTERM. TYS. ZŁ	WARUNKI OPROCENTOWANIA	OPROCENTOWANIE EFEKTYWNE W ROKU	TERMIN SPŁATY	UWAGI
	TYS. ZŁ	WALUTA	TYS. ZŁ	WALUTA						
BNP Paribas Bank Polska S.A.	30 000	PLN	-	PLN	-	-	WIBOR 1M+marża	2,94%	11.07.2019	A
BZWBK Bank Zachodni S.A.	19 000	PLN	13 330	PLN	3 780	9 550	WIBOR 1M+marża	3,84%	31.10.2020	B
BZWBK Bank Zachodni S.A.	1 800	PLN	1 200	PLN	300	900	WIBOR 1M+marża	3,84%	30.11.2020	B
BZWBK Bank Zachodni S.A.	1 500	PLN	-	PLN	-	-	WIBOR 1M+marża	3,14%	31.03.2019	B
ING Bank Śląski S.A.	3 000	PLN	-	PLN	-	-	WIBOR 1M+marża	2,94%	21.09.2019	C
RAZEM	55 300	PLN	14 530	PLN	4 080	10 450				

TABELA 46. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK STAN NA 31.12.2017

Stan na **31.12.2017**

NAZWA (FIRMA) JEDNOSTKI, ZE WSKAZANIEM FORMY PRAWNEJ	KWOTA KREDYTU / POŻYCZKI WG UMOWY		KWOTA KREDYTU / POŻYCZKI POZOSTAŁA DO SPŁATY, W TYM		CZEŚĆ KRÓTKOTERM. TYS. ZŁ	CZEŚĆ DŁUGOTERM. TYS. ZŁ	WARUNKI OPROCENTOWANIA	OPROCENTOWANIE EFEKTYWNE W ROKU	TERMIN SPŁATY	UWAGI
	TYS. ZŁ	WALUTA	TYS. ZŁ	WALUTA						
BNP Paribas Bank Polska S.A.	30 000	PLN	18 321	PLN	18 321	-	WIBOR 1M+marża	2,87%	11.07.2018	A
BZWBK Bank Zachodni S.A.	19 000	PLN	17 425	PLN	3 780	13 645	WIBOR 1M+marża	2,76%	31.10.2020	B
BZWBK Bank Zachodni S.A.	1 800	PLN	1 500	PLN	300	1 200	WIBOR 1M+marża	2,76%	30.11.2020	B
BZWBK Bank Zachodni S.A.	1 500	PLN	-	PLN	-	-	WIBOR 1M+marża	2,96%	31.03.2018	B
ING Bank Śląski S.A.	3 000	PLN	-	PLN	-	-	WIBOR 1M+marża	2,86%	22.06.2018	C
RAZEM	55 300	PLN	37 246	PLN	22 401	14 845				

Na dzień 31.12.2018r.

A) Zabezpieczenia kredytów zaciągniętych w BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A.

- 1) Hipoteka kaucyjna ustanowiona na nieruchomościach położonych w Nysie do kwoty 31 500 tys. PLN
- 2) Cesja z polisy ubezpieczenia nieruchomości wymienionej w pkt. 1 do wartości nie mniejszej niż 12 000 tys. zł
- 3) Zastaw rejestrowy na linii produkcyjnej wraz z współpracującymi urządzeniami na kwotę 4 284 tys. zł
- 4) Cesja z polisy ubezpieczeniowej linii produkcyjnej wymienionej w pkt. 3 w kwocie nie niższej niż jej aktualna wartość księgowa
- 5) Zastaw rejestrowy na należnościach handlowych w wysokości 27 000 tys. zł
- 6) Cesja wierzytelności z umowy ubezpieczenia należności od dłużników wskazanych w zastawie rejestrowym wymienionych w pkt. 6
- 7) Zastaw rejestrowy na zapasach magazynowych do kwoty 5 000 tys. zł
- 8) Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w zakresie obejmującej ubezpieczenie zapasów magazynowych wymienionych w pkt. 7 w kwocie nie niższej niż ich aktualna wartość księgowa
- 9) Hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomościach położonych Brzegu do kwoty 7 500 tys. zł
- 10) Cesja z polisy ubezpieczeniowej w zakresie obejmującej ubezpieczenie nieruchomości wymienionej w pkt. 9
- 11) Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w zakresie obejmującej ubezpieczenie zapasów magazynowych wymienionych w pkt. 11 w kwocie niższej niż ich aktualna wartość księgowa
- 12) Hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomościach położonych w Brzegu do kwoty 6 000 tys. zł
- 13) Cesja z polisy ubezpieczeniowej w zakresie obejmującej ubezpieczenie nieruchomości wymienionej w pkt. 13 w kwocie nie niższej niż 4 000 tys. zł
- 14) Domicylacja przepływów należności handlowych od wskazanych dłużników
- 15) Umowa cesji generalnej dotyczącej przelewu wierzytelności pieniężnych od wskazanych dłużników
- 16) Hipoteka kaucyjna ustanowiona na nieruchomościach położonych w Gorzyczkach na kwotę 6 083 tys. zł
- 17) Cesja z polisy ubezpieczeniowej w zakresie obejmującej ubezpieczenie nieruchomości wymienionej w pkt. 13 w kwocie nie niższej niż 6 083 tys. zł
- 18) Weksel in blanco do kwoty 44 200 tys. zł
- 19) Hipoteka umowna ustanowiona na nieruchomościach położonych w Brzegu do kwoty 2 200 tys. PLN,
- 20) Hipoteka umowna ustanowiona na nieruchomościach położonych w Otmuchowie do kwoty 17 000 tys. PLN,

B) Zabezpieczenia wg umów kredytowych podpisanych z BZWBK Bank Zachodni S.A.:

- 1) Weksel in blanco
- 2) Hipoteka umowna ustanowiona na nieruchomościach położonych w Nysie do kwoty 38 100 tys. zł
- 3) Cesja z polisy ubezpieczeniowej w zakresie obejmującej ubezpieczenie nieruchomości wymienionej w pkt. 2
- 4) Zastaw rejestrowy na maszynach oraz urządzeniach stanowiących przedmiot kredytu
- 5) Cesja z polisy ubezpieczeniowej maszyn i urządzeń wymienionych w pkt. 4

C) Zabezpieczenia wg umów kredytowych podpisanych z ING BANK Śląski S.A.:

- 1) Zastaw rejestrowy na zapasach do kwoty 4 500 tys. PLN,
- 2) Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej,
- 3) Weksel in blanco.

Na dzień 31.12.2017r.

A) Zabezpieczenia kredytów zaciągniętych w BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A.

- 1) Hipoteka kaucyjna ustanowiona na nieruchomościach położonych w Nysie do kwoty 31 500 tys. PLN
- 2) Cesja z polisy ubezpieczenia nieruchomości wymienionej w pkt. 1 do wartości nie mniejszej niż 12 000 tys. zł
- 3) Zastaw rejestrowy na linii produkcyjnej wraz z współpracującymi urządzeniami na kwotę 4 284 tys. zł
- 4) Cesja z polisy ubezpieczeniowej linii produkcyjnej wymienionej w pkt. 3 w kwocie nie niższej niż jej aktualna wartość księgowa
- 5) Zastaw rejestrowy na należnościach handlowych w wysokości 27 000 tys. zł
- 6) Cesja wierzytelności z umowy ubezpieczenia należności od dłużników wskazanych w zastawie rejestrowym wymienionych w pkt. 6
- 7) Zastaw rejestrowy na zapasach magazynowych do kwoty 5 000 tys. zł
- 8) Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w zakresie obejmującej ubezpieczenie zapasów magazynowych wymienionych w pkt. 7 w kwocie nie niższej niż ich aktualna wartość księgowa
- 9) Hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomościach położonych Brzegu do kwoty 7 500 tys. zł
- 10) Cesja z polisy ubezpieczeniowej w zakresie obejmującej ubezpieczenie nieruchomości wymienionej w pkt. 9
- 11) Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w zakresie obejmującej ubezpieczenie zapasów magazynowych wymienionych w pkt. 11 w kwocie niższej niż ich aktualna wartość księgowa
- 12) Hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomościach położonych w Brzegu do kwoty 6 000 tys. zł
- 13) Cesja z polisy ubezpieczeniowej w zakresie obejmującej ubezpieczenie nieruchomości wymienionej w pkt. 13 w kwocie nie niższej niż 4 000 tys. zł
- 14) Domicylacja przepływów należności handlowych od wskazanych dłużników
- 15) Umowa cesji generalnej dotyczącej przelewu wierzytelności pieniężnych od wskazanych dłużników
- 16) Hipoteka kaucyjna ustanowiona na nieruchomościach położonych w Gorzyczkach na kwotę 6 083 tys. zł
- 17) Cesja z polisy ubezpieczeniowej w zakresie obejmującej ubezpieczenie nieruchomości wymienionej w pkt. 13 w kwocie nie niższej niż 6 083 tys. zł
- 18) Weksel in blanco do kwoty 44 200 tys. zł
- 19) Hipoteka umowna ustanowiona na nieruchomościach położonych w Brzegu do kwoty 2 200 tys. PLN,

B) Zabezpieczenia wg umów kredytowych podpisanych z BZWBK Bank Zachodni S.A.:

- 1) Weksel in blanco
- 2) Hipoteka umowna ustanowiona na nieruchomościach położonych w Nysie do kwoty 38 100 tys. zł
- 3) Cesja z polisy ubezpieczeniowej w zakresie obejmującej ubezpieczenie nieruchomości wymienionej w pkt. 2
- 4) Zastaw rejestrowy na maszynach oraz urządzeniach stanowiących przedmiot kredytu
- 5) Cesja z polisy ubezpieczeniowej maszyn i urządzeń wymienionych w pkt. 4

C) Zabezpieczenia wg umów kredytowych podpisanych z ING BANK Śląski S.A.:

- 1) Zastaw rejestrowy na zapasach do kwoty 4 500 tys. PLN,
- 2) Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej,

3) Weksel in blanco.

Spółka aktualnie prowadzi rozmowy z bankami odnośnie zaliczenia lub niezaliczenia zdarzeń mających charakter jednorazowy do wyniku EBITDA co w konsekwencji może mieć znaczenie podczas wyznaczania wartości kowenantów zdefiniowanych w umowach kredytowych z bankami.

TABELA 47. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE I KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK – STRUKTURA WIEKOWA	31.12.2018	31.12.2017
od 1 do 3 lat	8 160	8 160
od 3 do 5 lat	2 290	6 685
powyżej 5 lat	-	-
Razem zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	10 450	14 845

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK – STRUKTURA WIEKOWA	31.12.2018	31.12.2017
do 1 miesiąca	340	340
od 1 do 3 miesięcy	680	680
od 3 do 6 miesięcy	1 020	1 020
od 6 miesięcy do roku	2 040	20 361
Razem zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	4 080	22 401

NOTA 31. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

TABELA 48. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 600	2 168
Instrumenty pochodne wyznaczone i wykorzystywane jako zabezpieczenia, wykazywane w wartości godziwej	87	90
Swapy stóp procentowych	87	90
Weksel		
Inne	123	160
Zobowiązanie z tytułu cash pooling	123	160
Pozostałe	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe razem w tym:	1 810	2 418
Długoterminowe	1 076	1 616
Krótkoterminowe	734	802

NOTA 31. 1. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU

TABELA 49. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO (DLA LEASINGOBIORCY)	MINIMALNE RATY LEASINGOWE		WARTOŚĆ BIEŻĄCA MINIMALNYCH RAT LEASINGOWYCH	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, płatne w okresie:				
Do jednego roku	577	632	524	552
do 1 miesiąca	49	53	44	45
od 1 do 3 miesięcy	96	124	85	110
od 3 do 6 miesięcy	144	152	129	131
od 6 do roku	288	303	266	266
Od jednego roku do pięciu lat włącznie	1 105	1 693	1 076	1 616
Powyżej pięciu lat		-		
Razem:	1 682	2 325	1 600	2 168
Minus: koszty do poniesienia w kolejnych okresach	82	157		-
Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych	1 600	2 168	1 600	2 168
Długoterminowe zobowiązania	1 105	1 693	1 076	1 616
Krótkoterminowe zobowiązania	577	632	524	552

W roku 2017 Spółka przyjęła w użytkowanie na podstawie umów leasingu finansowego maszyny i urządzenia, dla której okres trwania umowy wynosi 36 miesięcy.

NOTA 31. 2. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU OPERACYJNEGO – SPÓŁKA JAKO LEASINGOBIORCA

Na dzień bilansowy, Spółka posiadała zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego w okresie niepodlegającym wypowiedzeniu, których wartość bieżąca wynosiła (w podziale na terminy płatności):

TABELA 50. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU OPERACYJNEGO

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UMOWY LEASINGU OPERACYJNEGO O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	31.12.2018	31.12.2017
do 1 miesiąca	29	26
od 1 do 3 miesięcy	58	51
od 3 do 6 miesięcy	79	77
od 6 do roku	152	132
od 1 roku do 3 lat	384	206
powyżej 3 lat	-	-

Na dzień bilansowy oraz dzień porównywalny Spółka posiadała zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego, wynikające z umów wynajmu długoterminowego środków transportu. Spółka w roku 2018 podpisała nowe umowy na wynajem długoterminowy samochodów.

NOTA 32. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE POZOSTAŁE

TABELA 51. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	31.12.2018	31.12.2017
Przychody przyszłych okresów	828	2 248
Pozostałe długoterminowe zobowiązania , razem	828	2 248

NOTA 33. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG

TABELA 52. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	31.12.2018	31.12.2017
wobec jednostek zależnych	3 145	1 506
wobec pozostałych jednostek	26 238	29 397
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, razem	29 383	30 903

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 59.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 30 do 90 dni.

TABELA 53. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA NIEFINANSOWE KRÓTKOTERMINOWE – STRUKTURA WIEKOWA

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA NIEFINANSOWE KRÓTKOTERMINOWE – STRUKTURA WIEKOWA	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania krótkoterminowe	29 383	30 903
a) terminowe, o terminie wymagalności	19 824	23 903
- wobec jednostek powiązanych:	1 301	1 506
- do 1 miesiąca	952	891
- powyżej 1 do 3 miesięcy	349	615
- powyżej 3 do 6 miesięcy	-	-
- wobec jednostek pozostałych:	18 523	22 397
- do 1 miesiąca	10 686	12 533
- powyżej 1 do 3 miesięcy	7 789	9 864
- powyżej 3 do 6 miesięcy	48	-
- powyżej 6 do 12 miesięcy	-	-
b) przeterminowane,	9 559	7 000
- wobec jednostek powiązanych:	1 844	-
- do 1 miesiąca	1 306	-
- powyżej 1 do 3 miesięcy	538	-
- powyżej 3 do 6 miesięcy	-	-
- powyżej 6 do 12 miesięcy	-	-
- wobec jednostek pozostałych:	7 715	7 000
- do 1 miesiąca	7 605	6 297
- powyżej 1 do 3 miesięcy	110	678
- powyżej 3 do 6 miesięcy	-	- 10
- powyżej 6 do 12 miesięcy	-	14
- powyżej roku	-	21

NOTA 34. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

TABELA 54. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	31.12.2018	31.12.2017
publiczno – prawne, z wyłączeniem podatku dochodowego z tytułu świadczeń pracowniczych	2 124	1 859
rozliczenie udziałów	1 734	1 682
przychody przyszłych okresów	-	-
inne	1 466	2 118
inne	9 372	5 331
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe z wyłączeniem rezerw, razem	14 696	10 990

TABELA 55. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	31.12.2018	31.12.2017
rezerwy na odprawy emerytalne i podobne	-	-
rezerwy na urlopy	449	543
zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 285	1 139
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu świadczeń pracowniczych, razem	1 734	1 682

TABELA 56. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE PUBLICZNO -PRAWNE Z WYŁĄCZENIEM PODATKU DOCHODOWEGO

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE PUBLICZNO -PRAWNE Z WYŁĄCZENIEM PODATKU DOCHODOWEGO	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu podatków VAT	345	518
Podatek dochodowy od osób fizycznych	334	296
Ubezpieczenia społeczne	1 276	1 005
PFRON	152	40
Pozostałe zobowiązania z tytułu podatków	17	-
Zobowiązania krótkoterminowe publiczno prawne razem z wyłączeniem podatku dochodowego	2 124	1 859

TABELA 57. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	31.12.2018	31.12.2017
zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-

NOTA 35. REZERWY KRÓTKOTERMINOWE

ZMIANA STANU REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH (WG TYTUŁÓW)	31.12.2018	31.12.2017
stan na początek okresu	4 467,00	-
przyszłe zobowiązania z tytułu cesjonowanych wierzytelności	-	-
roszczenia sporne wobec Spółki	4 467,00	-
rezerwa z tytułu kosztów restrukturyzacyjnych	-	-
inne	-	-
zwiększenia z tytułu:	-	-
przyszłe zobowiązania z tytułu cesjonowanych wierzytelności	-	-
roszczenia sporne wobec Spółki	-	-
rezerwa z tytułu kosztów restrukturyzacyjnych	-	-
transfer (długo/krótkoterminowe)	-	-
inne	-	-
wykorzystanie z tytułu:	-	-
przyszłe zobowiązania z tytułu cesjonowanych wierzytelności	-	-
roszczenia sporne wobec Spółki	-	-
rezerwa z tytułu kosztów restrukturyzacyjnych	-	-
inne	-	-
rozwiązanie z tytułu:	-	-
przyszłe zobowiązania z tytułu cesjonowanych wierzytelności	-	-
roszczenia sporne wobec Spółki	-	-
rezerwa z tytułu kosztów restrukturyzacyjnych	-	-
transfer (długo/krótkoterminowe)	-	-
inne	-	-
stan na koniec okresu	4 467,00	-
przyszłe zobowiązania z tytułu cesjonowanych wierzytelności	-	-
roszczenia sporne wobec Spółki	4 467,00	-
rezerwa z tytułu kosztów restrukturyzacyjnych	-	-
inne	-	-

NOTA 36. ZOBOWIĄZANIA BEZPOŚREDNIO ZWIĄZANE Z AKTYWAMI KLASYFIKOWANYMI JAKO PRZEZNACZONE DO ZBYCIA

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia, nie skutkują powstaniem zobowiązań.

NOTA 37. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

TABELA 58. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

RODZAJ KONTRAKTU PODLEGAJĄCY ZABEZPIECZENIU:	KWOTA WYNIKAJĄCA Z UMOWY (TYS. ZŁ)	POTENCJALNE ZOBOWIĄZANIE WARUNKOWE NA DZIEŃ 31.12.2018	ZABEZPIECZENIE SPŁATY DŁUGU PRZEZ PORĘCZYCIELA
Poręczenie Spółki leasingu w Grupie ING Lease dla PWC Odra S.A.	5 701	4091 + odsetki	Weksel własny in blanco
Poręczenie Spółki w Gwarncji Bankowej W ZPC Gryf wraz z PWC Odra S.A.	5 000	5000 + odsetki	Przystąpienie do długu
Poręczenie Spółki leasingu w Arval Service Lease Polska Sp. z o.o dla PWC Odra S.A.	3 000	3000 + odsetki	Przystąpienie do długu
Poręczenie Spółki leasingu w Millenium Leasing Sp. z o.o dla Otmuchów Logistyka Sp z o.o.	908	446 + odsetki	Weksel własny in blanco
Poręczenie Spółki w BZWBK akredytywy dla PWC Odra S.A	5 500	5500 + odsetki	Weksel własny in blanco

NOTA 38. ROZLICZENIA PODATKOWE

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce oraz częste zmiany przepisów, powodują występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

NOTA 39. PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW

TABELA 59. PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW (STRUKTURA RZECZOWA/ RODZAJE DZIAŁALNOŚCI)	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Przychody ze sprzedaży usług	4 666	4 786
w tym: od jednostek powiązanych	4 307	4 497
Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych	134 048	145 733
w tym: od jednostek powiązanych	11 883	13 858
Słodycze	85 418	93 027
Produkty śniadaniowe i zbożowe	48 630	52 706
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	4 395	10 486
w tym: od jednostek powiązanych	1 103	5 581
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	143 109	161 005
w tym: od jednostek powiązanych	17 293	23 663

NOTA 40. POZOSTAŁE PRZYCHODY

TABELA 60. POZOSTAŁE PRZYCHODY

POZOSTAŁE PRZYCHODY	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Przychody finansowe z działalności operacyjnej	588	848

Jednostka realizuje część transakcji sprzedaży produktów, przy których dodatkową, nieodłączną korzyścią jest uzyskiwanie przychodów odsetkowych wynikających z wydłużonych, w stosunku do uznawanych za typowe, umownych terminów płatności. W związku z tym Jednostka zalicza te przychody do działalności operacyjnej.

NOTA 41. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

TABELA 61. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Amortyzacja	11 384	9 834
Zużycie materiałów i energii	84 898	95 352
Usługi obce	22 135	22 142
Koszty świadczeń pracowniczych	24 176	22 315
Pozostałe koszty rodzajowe	1 816	1 886
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	2 608	9 913
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:	147 017	161 442
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	120 787	137 155
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	18 323	16 671
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	9 351	9 465
Zmiana stanu produktów i rozliczeń międzyokresowych	-1 444	-1 849
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	-	-

NOTA 41. 1. KOSZTY AMORTYZACJI

TABELA 62. KOSZTY AMORTYZACJI

KOSZTY AMORTYZACJI	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	9 570	8 040
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 814	1 794
Razem koszty amortyzacji, z tego:	11 384	9 834
ujęte w koszcie własnym sprzedaży	8 021	6 464
ujęte w kosztach sprzedaży	2 457	2 420
ujęte w kosztach ogólnego zarządu	906	950

NOTA 41. 2. KOSZTY USŁUG

TABELA 63. KOSZTY USŁUG OBCYCH

KOSZTY USŁUG OBCYCH	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
usługi transportowe	6 462	6 400
usługi marketingowe i pośrednictwo sprzedaży	3 405	3 597
usługi remontowe	1 183	986
usługi BHP, utrzymania czystości, komunalne	1 990	1 195
usługi informatyczne i pocztowo - łącznościowe	722	700
badanie wyrobów	733	722
ochrona mienia	518	527
konfekcjonowanie wyrobów, kooperacyjne	5 784	6 205
usługi doradcze, prawnicze, obsługa księgowo-kadrowa	327	760
usługi najmu i dzierżawy	729	651
pozostałe usługi	282	399
Razem koszty usług obcych, z tego:	22 135	22 142
ujęte w koszcie własnym sprzedaży	7 471	8 227
ujęte w kosztach sprzedaży	13 180	11 936
ujęte w kosztach ogólnego zarządu	1 484	1 979

NOTA 41. 3. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

TABELA 64. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Wynagrodzenia (w tym rezerwy)	19 308	18 064
Składki na ubezpieczenie społeczne	3 741	3 434
Świadczenia emerytalne	-	-
Pozostałe świadczenia pracownicze	1 127	817
Razem koszty świadczeń, z tego:	24 176	22 315
ujęte w koszcie własnym sprzedaży	16 645	15 471
ujęte w kosztach sprzedaży	1 487	1 289
ujęte w kosztach ogólnego zarządu	6 044	5 555

NOTA 41. 4. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

TABELA 65. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Pracownicy na stanowiskach robotniczych i pokrewnych	314	307
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	127	127
Uczniowie	3	5
Osoby korzystające z urlopów wychowawczych lub bezpłatnych	5	6
Razem	449	445

NOTA 41. 5. POZOSTAŁE KOSZTY RODZAJOWE

TABELA 66. POZOSTAŁE KOSZTY RODZAJOWE

POZOSTAŁE KOSZTY RODZAJOWE	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Podatki i opłaty	651	737
Ubezpieczenia majątkowe	375	366
Podróże służbowe	370	295
Pozostałe	420	488
Pozostałe koszty rodzajowe, razem	1 816	1 886

NOTA 42. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

TABELA 67. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	48	99
Zysk z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	-	-
Dywidenda od jednostek powiązanych	-	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartości aktywów, z tego:	886	741
odpisy aktualizujące wartość należności	-	65
odpisy aktualizujące wartość zapasów	886	661
odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych	-	-
pozostałe odpisy aktualizujące	-	15
Inne przychody, z tytułów:	140	848
otrzymane odszkodowania i kary	140	772
nadwyżki składników majątkowych	-	9
zwrot kosztów sądowych	-	-
zwrot dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi od należności i zobowiązań z tyt. dostaw i usług	-	67
inne	1 479	1 669
Pozostałe przychody operacyjne, razem	2 553	3 357

NOTA 43. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

TABELA 68. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	-
Zawiązanie odpisów aktualizujących wartości aktywów, z tego:	6 012	23
odpisy aktualizujące wartość należności	-	23
odpisy aktualizujące wartość zapasów	143	-
odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych	-	-
Pozostałe odpisy aktualizujące	5 869	-
Inne koszty, z tytułów:	2 403	1 603
kary, grzywny, odszkodowania, koszty sądowe	1 219	111
spisanie należności handlowych	2	27
darowizny	242	333
nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi od należności i zobowiązań z tyt. dostaw i usług	26	-
koszty z tytułu likwidacji materiałów, produktów	857	1 078
Nieumorzona część likwidowanych WNiP i środków trwałych	55	-
inne	2	54
Pozostałe koszty operacyjne, razem	8 415	1 626

NOTA 44. PRZYCHODY FINANSOWE

TABELA 69. PRZYCHODY FINANSOWE

PRZYCHODY FINANSOWE Z TYTUŁU ODSETEK	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Przychody z tytułu odsetek bankowych	145	182
Przychody z tytułu odsetek od innych należności	1	1
POZOSTAŁE PRZYCHODY FINANSOWE	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Przychody z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	197	138
Dodatnie różnice kursowe	-	-
Przychody finansowe, razem	343	321

NOTA 45. KOSZTY FINANSOWE

TABELA 70. KOSZTY FINANSOWE

KOSZTY FINANSOWE	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Koszty z tytułu odsetek bankowych	1 307	1 501
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	80	102
Inne	188	1
Ujemne różnice kursowe	64	73
Koszty finansowe, razem	1 639	1 677

NOTA 46. OBCIĄŻENIE PODATKIEM DOCHODOWYM

TABELA 71. OBCIĄŻENIE PODATKIEM DOCHODOWYM

OBCIĄŻENIE PODATKOWE WYNIKU FINANSOWEGO	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Bieżący podatek dochodowy	-	-
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	-	-
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	-
Odroczony podatek dochodowy	1 425	584
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	1 425	584
Razem obciążenie podatkowe wykazane w wyniku finansowym, z tego:	1 425	584
Przypadający na działalność kontynuowaną	1 425	584
Przypadający na działalność zaniechaną	-	-

NOTA 46. 1. UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STAWKI PODATKOWEJ

TABELA 72. UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STAWKI PODATKOWEJ

UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STAWKI PODATKOWEJ	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	-11 922	-1 063
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	-	-
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem	-11 922	-1 063
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2012: 19%)	-2 265	-202
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	-17
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	4 072	1 172
Zwiększenia kosztów podatkowych	2 046	-
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	-738	-369
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 20,2% (2014: 18,7%)	1 425	584
Podatek dochodowy (obciążenie) ujęty w zysku lub stracie	1 425	584
Podatek dochodowy ujęty w kapitale własnym	-	-
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	-	-

NOTA 47. INNE CAŁKOWITE DOCHODY

TABELA 73. INNE CAŁKOWITE DOCHODY

INNE CAŁKOWITE DOCHODY	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Rachunkowość zabezpieczeń	3	54
Koszty finansowe, razem	3	54

Inne całkowite dochody wynikają z zastosowania przez Spółkę zasad rachunkowości zabezpieczeń do wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne związane ze zmianą stopy procentowej dla umów kredytów inwestycyjnych (IRS).

NOTA 48. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

TABELA 74. ZABEZPIECZENIA

DANE NA

31.12.2018 r.

INSTRUMENT ZABEZPIECZAJĄCY	RODZAJ ZABEZPIECZANIA	CHARAKTER ZABEZPIECZANEGO RYZYKA	DATA ZAPADALNOŚCI	WYCENA NA DZIEŃ BILANSOWY W PLN
IRS	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Ryzyko stopy procentowej	2020-04-01	-21
IRS	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Ryzyko stopy procentowej	2020-10-30	-5
IRS	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Ryzyko stopy procentowej	2020-10-30	-61
razem				- 87

Instrumenty IRS służą zabezpieczeniu przyszłych przepływów pieniężnych związanych ze zmianą stóp procentowych dla umów kredytów inwestycyjnych.

Na dzień bilansowy uznano zabezpieczenia za efektywne.

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

NOTA 49. PROPONOWANY PODZIAŁ ZYSKU NETTO (POKRYCIE STRATY) ZA ROK OBROTOWY

Zarząd Spółki proponuje stratę z bieżącego okresu w kwocie 13 348 tys. zł przenieść na kapitał zapasowy Spółki.

NOTA 50. WYPŁATA DYWIDENDY

Spółka nie wypłaciła dywidendy w prezentowanych okresach. Nie były wypłacane również zaliczki na poczet dywidendy.

NOTA 51. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Spółka nie posiada aktywów zakwalifikowanych jako działalność zaniechana.

NOTA 52. ZYSK/STRATA PRZYPADAJĄCA NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu skorygowaną o średnią ważoną akcji zwykłych, które zostałyby wyemitowane na konwersji wszystkich rozwadniających potencjalnych instrumentów kapitałowych w akcje zwykłe (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję.

TABELA 75. WYLICZENIE ZYSKU/STATY ROZWODNIONEGO

WYLICZENIE ZYSKU/STATY ROZWODNIONEGO	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
Wynik netto z działalności kontynuowanej	- 13 347	- 1 647
Wynik netto na działalności zaniechanej	-	3 025
Wynik netto, razem	- 13 347	1 647
Wynik netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	- 13 347	1 378

TABELA 76. WYLICZENIE SKORYGOWANEJ ŚREDNIOWAŻONEJ LICZBY AKCJI

WYLICZENIE SKORYGOWANEJ ŚREDNIOWAŻONEJ LICZBY AKCJI	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	25 496 500	12 748 250
Wpływ rozwodnienia		
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	25 496 500	12 748 250

TABELA 77. WYLICZENIE ZYSKU/STRATY ROZWODNIONEGO

WYLICZENIE ZYSKU/STRATY ROZWODNIONEGO	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Zysk netto na jedną akcję zwykłą z działalności kontynuowanej (zł)	- 0,52	- 0,13
Zysk netto na jedną akcję zwykłą z działalności zaniechanej	-	0,24
Zysk netto na jedną akcję zwykłą z razem (zł)	- 0,52	0,11
Zysk rozwodniony na jedną akcję zwykłą z razem (zł)	- 0,52	0,11

NOTA 53. CEL I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego i operacyjnego, umowy cash poolingowe, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe.

Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Narażenie Spółki na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych. Wszystkie formy finansowania działalności są oparte o zmienną stopę procentową bazującą na stawce WIBOR. Spółka na bieżąco monitoruje sytuację związaną z decyzjami Rady Polityki Pieniężnej, mającymi bezpośredni wpływ na rynek stóp procentowych w kraju. W związku z zawartymi w dniu 30.11.2016 umowami kredytowe z Bankiem Zachodnim WBK S.A.:

Umowa Kredytowa K01480/15 na kwotę 1 800 000 PLN,

Umowa Kredytowa K01454/15 na kwotę 19 000 000 PLN,

Spółka podjęła decyzje o zabezpieczeniu stałych w czasie przepływów pieniężnych i zawarła umowę IRS z Bankiem BZ WBK zabezpieczającą stałą stopę procentową dla 75% wartości uzyskanych kredytów. W 2018 roku Spółka zwiększyła zabezpieczenie stałej stopy procentowej do 100% kredytu inwestycyjnego.

Wycenę instrumentów finansowych na dzień 31.12.2018 roku przedstawiono w nocie 48.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej). Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny ani całkowite dochody ogółem Spółki

TABELA 78. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

	ZWIĘKSZENIE/ ZMNIJSZENIE O PUNKTY PROCENTOWE	WPŁYW NA WYNIK FINANSOWY BRUTTO
Rok zakończony dnia 31.12.2018		
WIBOR	+1%	-381
WIBOR	-1%	381
Rok zakończony dnia 31.12.2017		
WIBOR	+1%	-322
WIBOR	-1%	322

Wszystkie kredyty oprocentowane są według stawki WIBOR plus marża banku. Odsetki od wykorzystanych kredytów płatne są w okresach miesięcznych. Kredyty zaciągnięte są w PLN, na finansowanie bieżącej i inwestycyjnej działalności.

NOTA 53. 1. RYZYKO WALUTOWE

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez Jednostkę sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta funkcjonalna.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka nie zabezpieczała transakcji sprzedaży ani zakupów denominowanych w walutach obcych.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto Spółki na racjonalnie możliwe wahania kursu euro („EUR”) przy założeniu niezmienności innych czynników.

TABELA 79. RYZYKO WALUTOWE

	WZROST / SPADEK KURSU WALUTY	WPŁYW NA WYNIK FINANSOWY BRUTTO
31 grudnia 2018 – EUR	5%	755
	-5%	- 755
31 grudnia 2017 – EUR	5%	279
	-5%	- 279

NOTA 53. 2. RYZYKO CEN MATERIAŁÓW

Dostawcy z którymi współpracuje Spółka spełnić muszą szereg warunków. Najważniejsze z nich to udokumentowane posiadanie i stosowanie systemów jakościowych typowych dla przemysłu spożywczego (Haccp, BRC) oraz pozytywne przejście audytu jakościowego i dokumentacyjnego przeprowadzone przez doświadczonych pracowników działu kontroli jakości Spółki. Ważnym czynnikiem jest również ugruntowana pozycja na rynku jako wieloletni dostawca surowców w kraju lub za granicą oraz wysoka kultura organizacyjna przedsiębiorstwa.

Dział Zakupów na bieżąco analizuje rynek i podejmuje decyzje o kontraktacji z uwzględnieniem aktualnej sytuacji rynkowej. Kontrakty surowcowe zawierane są na podstawie dostępnych planów sprzedaży / zapotrzebowania na surowce na określony okres czasu. Zawierane są pisemnie i uwzględniają ilość, cenę oraz okres obowiązywania co zabezpiecza Spółkę przed zmianami cen. Około 80% wartości całości zakupów surowców zawierane jest w złotówkach, w pozostałych kontraktach (zawieranych przeważnie z podmiotami zagranicznymi) walutą rozliczeniową jest Euro. Dla strategicznych surowców kontrakty zawierane są najczęściej jednocześnie z dwoma dostawcami, aby uniknąć ryzyka braku surowca spowodowanym nieprzewidywalnymi zdarzeniami.

NOTA 53. 3. RYZYKO KREDYTOWE

Spółka zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami posiadającymi zdolność kredytową. Wszyscy klienci, którzy wyrażają chęć korzystania z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom weryfikacji zdolności klienta do bieżącego regulowania zobowiązań wobec Spółki. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Spółki na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne. Dodatkowo, Spółka minimalizuje ryzyko poprzez ubezpieczenie należności z tytułu dostaw i usług u jednego z wiodących ubezpieczycieli. W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

NOTA 53. 4. RYZYKO ZWIĄZANE Z PŁYNNOŚCIĄ

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty inwestycyjne, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Tabela poniżej przedstawia analizę zobowiązań finansowych Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

TABELA 80. ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NA DZIEŃ 31.12.2018

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NA DZIEŃ	RAZEM
---------------------------------	-------

31.12.2018	NA ŻĄDANIE	PONIŻEJ 3 MIESIĘCY	OD 3 DO 12 MIESIĘCY	OD 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Oprocentowane pożyczki i kredyty bankowe	-	1 020	3 060	10 450	-	14 530
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	9 559	19 776	48	-	-	29 383
Pozostałe zobowiązania finansowe (z tytułu leasingu)	-	129	395	1 076	-	1 600
Razem	9 559	20 925	3 503	11 526	-	45 513

TABELA 81. ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NA DZIEŃ 31.12.2017

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NA DZIEŃ 31.12.2017	NA ŻĄDANIE	PONIŻEJ 3 MIESIĘCY	OD 3 DO 12 MIESIĘCY	OD 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
Oprocentowane pożyczki i kredyty bankowe	-	1 020	21 381	14 845	-	37 246
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7 000	23 903	-	-	-	30 903
Pozostałe zobowiązania finansowe (z tytułu leasingu)	-	155	397	1 616	-	2 168
Razem	7 000	25 078	21 778	16 461	-	70 317

NOTA 54. INSTRUMENTY FINANSOWE

TABELA 82. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

AKTYWA FINANSOWE	KATEGORIA ZGODNIE Z MSSF 9	WARTOŚĆ BILANSOWA		WARTOŚĆ GODZIWA	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Pożyczki udzielone	C	298	397	298	397
Należności z tytułu dostaw i usług	C	38986	41 472	38986	41 472
Pozostałe należności	C	4389	4 613	4389	4 613
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	A	6 642	1 335	6 642	1 335
Razem		50 315	47 817	50 315	47 817

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	KATEGORIA ZGODNIE Z MSSF 9	WARTOŚĆ BILANSOWA		WARTOŚĆ GODZIWA	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania finansowe					
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	F	14 530	37 246	14 530	37 246
- kredyt inwestycyjny	F	14 530	18 321	14 530	17 425
- kredyt w rachunku bieżącym	F	-	18 925	-	19 821
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	F	1 600	2 168	1 600	2 168
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	nie dotyczy	-	-	-	-
Instrumenty pochodne wyznaczone i wykorzystywane jako zabezpieczenia	E	87	90	87	-
- Swapy stóp procentowych	E	87	90	87	-
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające	nie dotyczy	-	-	-	-
- Zobowiązania finansowe przeznaczone do zbycia, inne niż instrumenty pochodne	nie dotyczy	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	F	29 383	30 903	29 383	30 903
Pozostałe zobowiązania	F	14 696	10 990	14 696	10 990
Razem		60 296	81 397	60 296	81 307

Użyte skróty:

A - Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

B - Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

C - Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

D - Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

E - Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (rachunkowość zabezpieczeń)

F - Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

NOTA 55. WARTOŚĆ GODZIWA UJĘTA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych wycenianych po początkowym ujęciu w wartości godziwej, pogrupowanych na poziomach 1 – 3 w zależności od możliwości zaobserwowania wartości godziwej.

1 - Wycena wartości godziwej na poziomie 1 oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach.

2 - Wycena wartości godziwej na poziomie 2 obejmuje dane wsadowe prócz cen giełdowych sklasyfikowane na poziomie 1 i dające się zaobserwować bezpośrednio (tj. jako ceny) lub pośrednio (tj. jako pochodne cen) w odniesieniu do danego składnika aktywów lub zobowiązań.

3 - Wycena wartości godziwej na poziomie 3 obejmuje wartości wyliczone przy użyciu technik wyceny obejmujące dane wsadowe danego składnika aktywów lub zobowiązań niemające odniesienia w możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tj. takie, których nie da się zaobserwować).

TABELA 83. AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY I PRZEZ KAPITAŁ

31.12.2018

AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY	POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3
Aktywa finansowe w kategorii WGPW, z tego:	6 642	-	-
- środki pieniężne i ekwiwalenty	6 642	-	-
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ KAPITAŁ	POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3
Zobowiązania finansowe w kategorii WGPW, z tego:	-	87	-
- Pochodne instrumenty finansowe	-	87	-

31.12.2017

AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY	POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3
Aktywa finansowe w kategorii WGPW, z tego:	1 335	-	-
- środki pieniężne i ekwiwalenty	1 335	-	-
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY	POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3
Zobowiązania finansowe w kategorii WGPW, z tego:	-	90	-
- Pochodne instrumenty finansowe	-	90	-

NOTA 56. POZYCJE PRZYCHODÓW, KOSZTÓW, ZYSKÓW I STRAT UJĘTE W ZESTAWIENIU Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

TABELA 84. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE W PODZIALE NA KATEGORIE NA DZIEŃ 31.12.2018

Rok zakończony dnia 31.12.2018		PRZYCHODY/ (KOSZTY) Z TYTUŁU ODSETEK	ZYSKI/ (STRATY) Z TYTUŁU RÓŻNIC KURSOWYCH	ROZWIĄZANIE / (UTWORZENIE) ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH	ZYSKI/ (STRATY) Z TYTUŁU WYCENY	ZYSKI/ (STRATY) ZE SPRZEDAŻY	RAZEM
AKTYWA FINANSOWE	KATEGORIA ZGODNIE Z MSSF 9						
Pożyczki udzielone	C	1	-	-	-	-	1
Należności z tytułu dostaw i usług	C	588	79	-	-	-	667
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	A	145	- 64	-	-	-	81
Razem		734	15	-	-	-	749

Rok zakończony dnia 31.12.2018		PRZYCHODY/ KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	ZYSKI/STRATY Z TYTUŁU RÓŻNIC KURSOWYCH	ROZWIĄZANIE / (UTWORZENIE) ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH	ZYSKI/ (STRATY) Z TYTUŁU WYCENY	POZOSTAŁE	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	KATEGORIA ZGODNIE Z MSSF 9						
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	F	-1 306	-	-	-	-	-1 306
- kredyt inwestycyjny	F	-141	-	-	-	-	-141
- kredyt w rachunku bieżącym	F	-1 165	-	-	-	-	-1 165
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	F	-80	-	-	-	-	-80

Instrumenty pochodne wyznaczone i wykorzystywane jako zabezpieczenia	E	-	-	-	- 144	-	-144
- Swapy stóp procentowych	E	-	-	-	- 144	-	-144
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	F	-	1	-79	-	-	-80
Pozostałe zobowiązania	F	-	-	-	-	-	-
Razem		-1 387	-79	-	- 144	-	- 1 610

TABELA 85. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE W PODZIALE NA KATEGORIE NA DZIEŃ 31.12.2017

Rok zakończony dnia		31.12.2017						
AKTYWA FINANSOWE	KATEGORIA ZGODNIE Z MSSF 9	PRZYCHODY/ (KOSZTY) Z TYTUŁU ODSETEK	ZYSKI/ (STRATY) Z TYTUŁU RÓŻNIC KURSOWYCH	ROZWIĄZANIE / (UTWORZENIE) ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH	ZYSKI/ (STRATY) Z TYTUŁU WYCENY	ZYSKI/ (STRATY) ZE SPRZEDAŻY	RAZEM	
Pożyczki udzielone	C	1	-	-	-	-	1	
Należności z tytułu dostaw i usług	C	848	87	42	-	-	977	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	A	182	- 81	-	-	-	101	
Razem		1 031	6	42	-	-	1 079	

Rok zakończony dnia		31.12.2017						
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	KATEGORIA ZGODNIE Z MSSF 9	PRZYCHODY/ KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	ZYSKI/STRATY Z TYTUŁU RÓŻNIC KURSOWYCH	ROZWIĄZANIE / (UTWORZENIE) ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH	ZYSKI/ (STRATY) Z TYTUŁU WYCENY	POZOSTAŁE	RAZEM	
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	F	-1 500	-	-	-	-	-1 500	
- kredyt inwestycyjny	F	-141	-	-	-	-	-141	
- kredyt w rachunku bieżącym	F	-1 359	-	-	-	-	-1 359	
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	F	-102	-	-	-	-	-102	
Instrumenty pochodne wyznaczone i wykorzystywane jako zabezpieczenia	E	-	-	-	- 144	-	-144	
- Swapy stóp procentowych	E	-	-	-	- 144	-	-144	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	F	-	1	-79	-	-	-80	
Pozostałe zobowiązania	F	-	-	-	-	-	-	
Razem		-1 603	-79	-	- 144	-	- 1 826	

NOTA 57. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i efektywnych wskaźników kapitałowych, które wspierają działalność operacyjną Spółki i zwiększają wartość dla jej akcjonariuszy.

NOTA 58. PONIESIONE ORAZ PLANOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE

Poniższa tabela przedstawia poniesione oraz planowane w okresie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego nakłady inwestycyjne, w tym na niefinansowe aktywa trwałe, w tym poniesione i planowane nakłady na ochronę środowiska naturalnego.

TABELA 86. PONIESIONE NAKŁADY INWESTYCYJNE

PONIESIONE NAKŁADY INWESTYCYJNE	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
Nakłady na wytworzenie środków trwałych w budowie	1 897	1 623
Zakupy środków trwałych	-	2 568
Zakupy wartości niematerialnych	211	78
Razem inwestycje w niefinansowe aktywa trwałe	2 108	4 269
Nabywanie udziałów i akcji	2 317	-
Razem inwestycje w finansowe aktywa trwałe	2 317	-

Razem nakłady inwestycyjne 4 425 4 269

W okresie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego Spółka planuje zgodnie z budżetem następujące nakłady inwestycyjne na nabycie niefinansowych i finansowych aktywów trwałych:

TABELA 87. PLANOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE

PLANOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE	2019
Zakupy środków trwałych	19 400
Zakup wartości niematerialnych i prawnych	1 200
Razem inwestycje w niefinansowe aktywa trwałe	20 600
Nabycie udziałów i akcji	-
Razem inwestycje w finansowe aktywa trwałe	-
Razem nakłady inwestycyjne	20 600

Wartość nakładów inwestycyjnych jest estymowana ze względu na fakt, iż część projektów na dzień sporządzania niniejszego sprawozdania jest w fazie koncepcyjnej. Jednocześnie nie jest wykluczone przesunięcie realizacji poszczególnych inwestycji na kolejne okresy sprawozdawcze, na co w szczególności będzie miała wpływ bieżąca sytuacja finansowa Grupy oraz dostępność źródeł finansowania.

Z zastrzeżeniem ewentualnych przesunięć w harmonogramie inwestycyjnym oraz powyższych uwag Zarząd Jednostki Dominującej nie przewiduje zagrożeń w zakresie realizacji ww. inwestycji, w tym w zakresie możliwości ich finansowania.

NOTA 59. TRANSAKcje I SALDA Z PODMIOTAMI POWIĄZANYM

Poniżej przedstawiono dokonane transakcje w 2018 i 2017 roku wraz z saldami należności i zobowiązań pozostające na dzień bilansowy z podmiotami powiązanyymi.

Tabela 88. TRANSAKcje I SALDA Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI ZA 2018

2018	WOBEC JEDNOSTEK ZALEŻNYCH	WOBEC POZOSTAŁYCH PODMIOTÓW POWIĄZANYCH*
Zakup towarów i materiałów	2 688	-
Sprzedaż towarów i materiałów	11 883	-
Zakup usług	11 018	-
Sprzedaż usług	4 307	-
Należności z wyjątkiem pożyczek	8 765	-
Zobowiązania z wyjątkiem pożyczek	3 145	-
Pożyczki udzielone	298	-
Przychody finansowe - odsetki	74	-
Koszty finansowe - odsetki	24	-
Udzielone poręczenia - przychody finansowe	198	-
Zakup wartości niematerialnych i prawnych	-	-

TABELA 89. TRANSAKcje I SALDA Z PODMIOTAMI POWIĄZANYM ZA 2017

2017	WOBEC JEDNOSTEK ZALEŻNYCH	WOBEC POZOSTAŁYCH PODMIOTÓW POWIĄZANYCH*
Zakup towarów i materiałów	3 388	-
Sprzedaż towarów i materiałów	33 703	-
Zakup usług	10 339	1
Sprzedaż usług	5 467	1
Należności z wyjątkiem pożyczek	8 697	-
Zobowiązania z wyjątkiem pożyczek	5 697	-
Pożyczki udzielone	396	-
Przychody finansowe - odsetki	1	-
Udzielone poręczenia - przychody finansowe	12	-
Zakup wartości niematerialnych i prawnych	71	-

*pozycja obejmuje jednostki powiązane poprzez kluczowe kierownictwo lub inne jednostki

Warunki transakcji z podmiotami powiązanyymi

Sprzedaż na rzecz oraz zakupy od podmiotów powiązanych dokonywane są według cen rynkowych. Spółka nie nalicza odsetek od pozostałych podmiotów powiązanych z tytułu opóźnień w zapłacie. Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych nie zostały

objęte żadnymi gwarancjami udzielonymi lub otrzymanymi. Nie są one także zabezpieczone w innych formach. Na koniec okresu obrotowego tj. 31.12.2018 roku w Spółce nie występowały należności wątpliwe od podmiotów powiązanych.

W grudniu 2014 r. spółki z Grupy Kapitałowej przystąpiły do umowy cash pooling, w której rolę pool lidera sprawuje ZPC Otmuchów. W ramach umowy został przyznany kredyt w wysokości 30 mln. zł. Umowa cash pooling rozliczana jest na koniec każdego miesiąca.

NOTA 60. WYNAGRODZENIA KLUCZOWEGO KIEROWNICTWA SPÓŁKI

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze osób wchodzących w skład organów zarządzających oraz nadzorujących wypłacone i należne:

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIA	ZA ROK 2018	ZA ROK 2017
1.	Organy zarządzające	954	834
w tym:	<i>Potencjalnie należne</i>	-	-
2.	Organy nadzorujące	204	204
Razem		1 158	1 038

NOTA 61. WYNAGRODZENIE BIEGŁEGO REWIDENTA

WYSZCZEGÓLNIENIA	ZA ROK 2018	ZA ROK 2017
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	37	34
Przegląd sprawozdania śródrocznego	20	19
Pozostałe usługi	18	-
Suma	75	53

NOTA 62. ZOBOWIĄZANIA ZABEZPIECZONE NA MAJĄTKU SPÓŁKI

Na dzień 31.12.2018 roku oraz na dzień 31.12.2017 roku Spółka posiadała następujące rodzaje zabezpieczeń ustanowionych na jej majątku:

ZABEZPIECZENIA NA MAJĄTKU	WARTOŚĆ ZABEZPIECZEŃ NA DZIEŃ 31.12.2018	WARTOŚĆ ZABEZPIECZEŃ NA DZIEŃ 31.12.2017
Hipoteka	88 800	76 683
Zastaw na środkach trwałych	32 358	32 358
Przewłaszczenie zapasów	4 500	-
Cesje wierzytelności	87 728	85 713
Razem aktywa rzeczowe o ograniczonej możliwości dysponowania	213 386	194 754

Wartość zabezpieczeń hipotecznych została ustalona w wartości zobowiązania zabezpieczonego. Wartość pozostałych zabezpieczeń została ustalona w wartości bilansowej przedmiotu zabezpieczenia na dzień 31.12.2018 roku oraz 31.12.2017 roku.

NOTA 63. ISTOTNE SPRAWY SPORNE PRZECIWKO SPÓŁCE

Poza informacjami zamieszczonymi poniżej, nie są prowadzone istotne postępowania dotyczące zobowiązań albo wierzytelności Spółki, w tym w szczególności takie, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych ZPC Otmuchów S.A.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku toczyły się przeciwko Spółce następujące postępowania sądowe:

1. Sprawy z powództwa akcjonariuszy PWC Odra S.A. o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli konstytuującego umowę sprzedaży celem nabycia przez Spółkę od powodów akcji PWC Odra S.A. na łączną kwotę 2 841 tys. zł. Sprawy są na różnym etapie zaawansowania w sądach I instancji.
2. Sprawy z powództwa akcjonariuszy PWC Odra S.A. o zapłatę ceny sprzedaży za akcję przez ZPC Otmuchów S.A. na łączną kwotę 1 359 tys. PLN. Sprawy są na różnym etapie zaawansowania w sądach I instancji.

Spółka w wyniki roku 2018 zawiązała rezerwy dotyczące wymienionych powyżej, o czym informowała w raporcie bieżącym nr 2 /2019. Nie wszystkie akcje PWC Odra, które nie są w posiadaniu Emitenta nie są objęte roszczeniami sądowymi.

Po dniu bilansowym sprawy z powództwa byłych pracowników o zapłatę odszkodowań oraz odpraw zgłoszonych przeciwko Spółce solidarnie ze spółką zależną z Grupy przed sądami obejmujące kwotę 709 tys. zł. Zostały rozstrzygnięte na korzyść Emitenta w sądzie I instancji.

Postępowanie o wydanie ruchomości będących zabezpieczeniem pożyczki udzielonej Otmuchów Logistyka, gdzie wartość ruchomości na dzień bilansowy wyniosła 204 tys. zł. Spółka wygrała sprawę w sądzie I instancji. Strona przegrana odwołała się od wyroku.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Spółka, w związku z brakiem rozstrzygnięć innych spraw na poziomie sądów pierwszej instancji, nie zdecydowała się na zawiązanie innych rezerw niż wskazane powyżej. W pozostałym zakresie nie wystąpiły istotne zmiany w obszarze postępowań sądowych Emitenta oraz Grupy Kapitałowej w okresie od dnia publikacji raportów za 2018 rok.

Dodatkowo Spółka odwołała się od kary administracyjnej nałożonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki prowadzonym w sprawie wymierzenia Spółce kary pieniężnej w związku z podjęciem podejrzenia naruszenia jako odbiorcy obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostawie i poborze energii elektrycznej. Łączna wartość wymierzonej przez URE kary administracyjnej wyniosła 18 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka była pozywającą w następujących sprawach:

- 1.Sprawa Emitenta o zwolnienie od egzekucji ruchomości będących zabezpieczeniem pożyczki dla spółki Otmuchów Logistyka na kwotę 837 tys. zł.
- 2.Sprawa prowadzona z w ramach postępowania układowego opiewająca na kwotę 100 tys. zł.

NOTA 64. ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ

Pomiędzy dniem bilansowym a dniem publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zdarzenia mające wpływ na aktualne sprawozdanie.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU

Bogusław Szladowski

Jarosław Kredoszyński

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH SPÓŁKI ZA 2018 ROK

Monika Butz

Główny Księgowy

Otmuchów, dnia 10 kwietnia 2019 roku